БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 33 (19.109). ● 1985 йил 8 февраль, жума ● Баҳоси 3 тийин.

САЙЛОВОЛДИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ БАЙРОҒИНИ БАЛАНД КЎТАРАЙЛИК!

ҚИШЛОҚДА ИҚТИСОДИЙ ТАЪЛИМ

«Меҳнаткашларнинг чуқур билимларига, юксак онглилиги ва маданиятига таянмасдан туриб, — деб таъкидлайди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко «Ривожланган социализм талаблари даражасига кўтарайлик» асарида,— иқтисодий ва социал-сиёсий тараққиётда юксак марраларни эгаллаб бўлмайди». Меҳнаткашлар кенг оммаси билимини оширишнинг кенг тармоқли шохобчасида оммавий иқтисодий таълим ва тарбия иши муҳим роль ўйнайди.

Бутун мамлакатимизда бўлгани сингари республикамизда ҳам коммунистик меҳнат мактаблари, конкрет экономика мактаблари, иқтисодий семинарлар, малака ошириш факультетлари, институтлари ва курслари иш олиб бормоқдаки, уларда колхозлар, совхозларнинг меҳнаткашлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва раҳбарлар ўз иқтисодий билимларини изчил ошириб бормоқдалар. Ғалаба районидаги «Огонёк», Сирдарё районидаги «Малик», Самарқанд районидаги «Боғизағон» совхозлари, Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли, Бувайда районидаги «Партия XX съезди», Калинин номли колхозларда меҳнаткашларни иқтисодий билимлар билан қуроллантириш борасида муайян тажриба тўпланган. Кўпчилик партия ташкилотлари иқтисодий ўқувни ташкилотчилик ва сиёсий ишнинг бошқа формалари билан моҳирона уйғунлаштириб юбораётганликлари натижасида халқ хўжалик планлари, социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун курашда меҳнаткашларнинг активлиги ва ташаббускорлиги муттасил ортиб бормоқда.

КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг қарорида: «Иқтисодий пропаганда ва иқтисодий тарбия халқ хўжалигини интенсивлаш эҳтиёжларига, ҳозирги замон иқтисодий тафаккури социалистик омилкорлик ва ишчанликни ҳосил қилишга тўла-тўкис бўйсундирилсин»,— деб кўрсатилган. Пленум кўрсатмалари асосида иқтисодий пропагандани такомиллаштириш йўлида қизғин иш олиб борилмоқда. Чунончи, бу йил Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги системасидаги колхозлар ва совхозларда, айрим тармоқларда иқтисодий таълимни ташкил этишни янада такомиллаштириш бўйича эксперимент амалга оширилаётир. Коммунистик меҳнат ва конкрет экономика мактаблари, иқтисодий семинарлар ўрнига совхозларнинг ишчилари, колхозчилар, хўжалик мутахассислари ва бўлинмаларнинг раҳбарлари учун ягона социалистик экономика мактаблари ташкил этилди. Тармоқ хусусияти ҳисобга олинган ҳолда «Қишлоқ хўжалик экономикасининг актуал масалалари» ўқув курси ишлаб чиқилди ва жорий этилди, бошқа материаллар тайёрланди. Ўқув жараёнида тингловчилар меҳнатининг характерини ҳисобга олиш, тармоқни интенсивлаш масалаларига кенгроқ ўрин бериш кўзда тутилади.

Машғулотларни одатда яхши тайёргарликка эга бўлган етук пропагандистлар — хўжаликларнинг раҳбарлари, бош мутахассислари, иқтисод хизмати ходимлари олиб бормоқдалар. Ўқув машғулотлари бошланишидан анча илгари уларнинг кўпчилиги зарур тайёргарликдан ўтди. Сиёсий маориф уйлари, кабинетлари, қишлоқ хўжалик ўқув юртлари пропагандистларга кенг кўламли амалий ёрдам кўрсатдилар.

Дастлабки машғулотлар шуни кўрсатдики, тингловчилар уларга зўр қизиқиш билан қатнашмоқдалар, партия XXVI съезди, Марказий Комитетнинг кейинги Пленумлари қарорлари, ўртоқ К. У. Черненконинг нутқлари ва асарларидан келиб чиқадиган вазифалар асосида ривожланган социализмни такомиллаштириш шароитида КПССнинг иқтисодий ва аграр сиёсатини қунт билан ўрганмоқдалар. Машғулотларда СССР Озиқ-овқат программасини амалга оширишнинг бориши, Ерларни мелиорациялашнинг узоқ муддатли программасидан келиб чиқадиган вазифалар кенг муҳокама қилинмоқда. Тингловчилар ерлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, коллектив пудратининг моҳияти ва асосий принциплари, қишлоқ хўжалик меҳнатининг ахлоқий-этик проблемаларига доир масалаларни ғоят манфаатдорлик билан ўрганаётирлар.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясига келаётган хат-хабарлар қишлоқда иқтисодий таълимни ташкил этишнинг янги формаси меҳнаткашларнинг ғоят катта қисмига, уларнинг эҳтиёж ва қизиқишларига мос тушаётганлигини кўрсатмоқда. Шу билан бирга айрим қишлоқ хўжалик органлари, колхозлар ва совхозларнинг раҳбарлари иқтисодий таълимни уюшқоқлик билан юксак савияда ўтказиш учун ўз вақтида зарур чораларни кўрмаётганликларига доир хат-хабарлар ҳам йўқ эмас. Баъзи жойларда машғулотларни ўтказиш учун ўқув кабинетлари олдиндан тайёрлаб қўйилмаган. Айрим пропагандистлар ўз вақтида тегишли ўқув ва кўргазмали қуроллар, таълимнинг техника воситалари, район, хўжалик, ишлаб чиқариш бўлинмаларининг иш натижаларига доир аналитик материаллар билан тўла таъминланмаган.

Маълумки, ходим хўжалик экономикасининг аҳволини муфассал, асосли равишда билган тақдирдагина ишлаб чиқаришни бошқаришда фаол иштирок эди, давр илгари сураётган вазифаларни амалга оширишнинг янги-янги йўлларини ва воситаларини қатъият билан, ташаббус кўрсатиб излайди. Шу боисдан ҳам машғулотларда пропагандист КПСС назарияси ва сиёсатини меҳнат коллективларининг конкрет вазифалари билан моҳирона уйғунлаштириб юборишга алоҳида эътибор бериши керак.

Машғулотлар жараёнида пропагандист ҳар бир тингловчида иқтисодий таҳлил кўникмасини ҳосил қилишга, уни бутун агросаноат комплекси имкониятлари, техника, ер, сув, минерал ўғитлар, химикатлар ва бошқалардан фойдаланиш самарадорлигини, ишлаб чиқариш рентабеллигини тўғри аниқлаб олишга ўргатишга даъват этилгандир. Ҳар бир ходимда давр талабларининг кўламлилиги ва мураккаблигини очиқ-ойдин тушуниш, уларни бажаришга тайёрлик ва оқилона амалга ошириш маҳоратини шакллантириш зарур. Иқтисодий билимлар кишиларнинг ишчанлик билан, тежамли меҳнат қилишига, кам сарф билан кўпроқ пировард натижага эришиш йўлида ташаббус кўрсатишига хизмат қилмоғи лозим.

Партия, совет ва хўжалик органларининг бурчи ҳамма ерда машғулотлар қизиқарли, мазмунли ўтишига эришишдан иборат. Бу машғулотлар ишлаб чиқаришни янада яхшироқ ташкил этиш учун ижодий фикрлар, рационализаторлик таклифлари манфаатдорлик туйғуси билан муҳокама қилинадиган, илғор тажриба, фан-техника тараққиёти ютуқлари кенг оммалаштириладиган, қишлоқ хўжалик ишлари, меҳнатни ташкил этишнинг самарали форма ва методлари биргаликда изланадиган жойга айлантирилмоғи лозим. Вазифа, меҳнаткашларнинг иқтисодий билимдонлигини ошира бориб, уларни бу йил ва , умуман, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини, КПСС XXVII съезди, совет халқи Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун курашга тобора тўла сафарбар этишдан иборат.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси навбатдаги мажлисида иттифоқдош ва автоном республикалар, ўлкалар, областлар, шаҳарлар, автоном округларнинг, шаҳар ва қишлоқ районларининг, бирлашмалар, корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар, колхоз ва совхозлар коллективларининг 1984 йилда СССРни иқтисодий ҳамда социал ривожлантириш Давлат планини бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларини кўриб чиқди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг шу масала юзасидан қабул қилинган қарорида саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, транспорт ҳамда бошқа тармоқларнинг меҳнаткашлари ўтган йили партиянинг иқтисодий сиёсатини амалга оширишда янги муваффақиятларга эришганликлари қайд этилади. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланадиган социалистик мусобақа ғолиблари аниқланди.

Шу билан бирга муҳокама чоғида уқтириб ўтилганидек, баъзи тармоқлар, республикалар, ўлкалар ва областлар, бир қанча корхоналар ва ташкилотлар ҳали мусобақани ишлаб чиқаришнинг барқарор ўсишини, меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот сифати оширилишини, унинг таннархи арзонлаштирилишини гарантиялайдиган натижаларга эришишга йўналтира олмадилар.

Сиёсий бюро халқ хўжалиги барча тармоқларининг меҳнаткашларини 1985 йилги ва ўн биринчи беш йиллик топшириқларининг муваффақиятли бажарилишини таъминлашга, совет халқи Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабанинг 40 йиллигини, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини меҳнат зафарлари билан нишонлашга, Ленин партиясининг XXVII съездини муносиб кутиб олишга даъват этди.

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг якунлари матбуотда эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси министрлардан В. К. Месяц, Н. Т. Козлов, Н. Ф. Васильев, В. Н. Поляковнинг, СССР Госкомсельхозтехникасининг раиси Л. И. Хитруннинг кўкламги экишга тайёргарликнинг бориши тўғрисидаги ахборотларини тинглади. Ана шу ахборотларни муҳокама этиш чоғида мамлакат агросаноат комплексининг ташкилотлари дала ишларига тайёргарлик суръатларини кун сайин кучайтириб бораётганликлари қайд этиб ўтилди. Колхоз ва совхозлар шу йилги ҳосил учун кўпроқ мелиорация қилинган ерларга эга бўлиб, минерал ўғит, машина-механизмлар ва бошқа ресурслар билан яхшироқ таъминланадилар. Айни вақтда мажлисда 1985 йилда дон ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтиришга қаратилган тадбирларни амалга ошириш борасидаги ишларни етарлича активлик билан олиб бормаётган (бошқарув) органлар шаънига жиддий танқидий мулоҳазалар айтилди. Баъзи хўжаликларда уруғликни тозалаш чўзиб юборилмоқда. Органик ўғитларни далаларга ташиб чиқариш, мелиорация системаларини тайёрлаш орқада қолмоқда, техникани ремонт қилиш суръатлари етарли эмас. Автомобиль саноати министрлиги билан Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги бир қанча эҳтиёт қисмларни етказиб бериш юзасидан план топшириқларини уддалай олмаяпти. Кадрларни илғор технологияларга ўргатишга, коллектив пудратни жорий этишга ҳамма жойда ҳам етарлича эътибор беряпти, деб бўлмайди.

Ўртоқ К. У. Черненко КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида сўзлаган нутқида таъкидлаганидек, партия, бутун халқ КПССнинг XXVII съездига ҳозирлик кўраётган бу йил кўкламги экишнинг пухта таъминланиши алоҳида муҳим аҳамият касб этади. Ўтган йилги сабоқлардан тегишли хулосалар чиқариб олиш, ҳар қандай об-ҳаво инжиқликларига яхши ҳозирлик кўриш, дон, ем-хашак ва бошқа маҳсулот етиштиришни тобора кўпайтиришни таъминлаш зарур. Саноат, қурилиш, транспорт ва экономика бошқа тармоқларининг корхоналари шу вазифани ҳал этишда яна ҳам активроқ қатнашишлари шарт. Бутун ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг марказини бевосита колхоз ва совхозларга, қишлоқ билан боғлиқ меҳнат коллективларига кўчириш, вужудга келаётган масалаларни оператив равишда ҳал этиш, техника ремонтини, уруғликни тайёрлаб қўйишни, ёнилғи, ўғит ва бошқа ресурсларни жамғаришни тезроқ ниҳоясига етказиш учун имкони бўлган ҳамма ишларни қилиш, мутахассис ва механизатор кадрларни яхши ўқитиш лозим.

Сиёсий бюро тегишли министрликлар ва идораларнинг коммунист раҳбарларидан қайд этиб ўтилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан узил-кесил чоралар кўришни ҳамда кўкламги экишга тайёргарлик ва уни уюшқоқлик билан ўтказишга алоқадор барча ишларнинг ўз вақтида тугалланишини таъминлашни талаб қилди.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлкалар ҳамда областларнинг партия ва совет органларига агросаноат комплекси меҳнатчилари ўртасида ташкилотчилик ва сиёсий ишни кучайтириш, шу йилги ҳосил учун тегишли замин яратиш ҳамда қишлоқ буюртмаларини ўз вақтида бажаришга оид тадбирларнинг амалга оширилиши устидан қатъий контроллик қилиб туриш таклиф этилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси СССР Министрлар Советининг ўн иккинчи беш йилликда телефон алоқасини ривожлантиришни жадаллаштириш, зарур ускуналар, приборлар ва материаллар ишлаб чиқаришни кенгайтириш, аҳолининг телефон алоқаси хизматига бўлган эҳтиёжларини тўлиқроқ қондириш ҳамда унинг самарадорлиги ва сифатини анча ошириш мақсадида маҳаллий ва магистрал нур юборувчи линиялар қурилиши тўғрисидаги таклифларини кўриб чиқиб, маъқуллади.

КПСС Марказий Комитети 1984 йил октябрь Пленуми қарорлари асосида ҳукумат РСФСРнинг Саратов областида суғориладиган деҳқончиликни янада ривожлантириш ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барқарорлигини ошириш, шунингдек Белоруссия ССРнинг Витебск областида ерларни мелиорациялашни жадаллаштириш юзасидан тайёрлаган программалари маъқулланди.

Сиёсий бюро тегишли давлат ва касаба союз органлари ишлаб чиққан ҳамда интурист системасининг ташкилотлари совет гражданларига кўрсатаётган хизматларни кенгайтиришга қаратилган тадбирларни қўллаб-қувватлади. Ана шу тадбирларни амалга ошириш туристик муассасаларда меҳнаткашларга комплекс хизмат кўрсатишни, жумладан уларни жойлаштириб, овқат билан таъминлашни, транспорт хизмати, экскурсия ва бошқа хил хизматларни яхшилаш, меҳмонхоналарда, мотеллар, кемпингларда хизмат ҳажми ва турини кўпайтириш, уларнинг моддий-техника базасини анча мустаҳкамлаш имконини беради.

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитети 1984 йилда ўтказган ишлар тўғрисидаги ахборот кўриб чиқилди ва маъқулланди. Сиёсий бюро комитетнинг актив фаолиятини қайд этиб, хўжалик ва социал-маданий қурилишнинг барча соҳаларида партия ҳамда давлат интизомини янада мустаҳкамлаш, коммунистларнинг партия турмуши ленинча нормаларига қатъий риоя этишлари, партиянинг марказдаги ва жойлардаги контрол органлари бу йўлда сабот билан ишлашлари зарурлигини таъкидлади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида Коммунистик партия билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини амалга оширишга доир бошқа бир қанча масалалар кўриб чиқилиб, улар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

24 ФЕВРАЛЬ — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ЯКДИЛЛИК ВА ЖИПСЛИК

Сайловчиларнинг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар билан учрашувлари Ўзбекистонда якдиллик вазиятида давом этмоқда. Учрашувларнинг қатнашчилари республика меҳнатчилари КПСС ва Совет давлатининг Ватан қудратини мустаҳкамлашга, ядро хавфини бартараф этишга қаратилган ленинча тинчликсеварлик сиёсатини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганликларини таъкидламоқдалар.

Қорақалпоғистон АССР **487-Беруний сайлов округи** сайловчиларининг Ўзбекистон ССР давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзод—Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **Ережеп Айтмуротович Айтмуротов** билан учрашуви бўлди.

Сўзга чиққан кишилар шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнатчилари партиянинг халқ фаровонлиги тўғрисидаги ғамхўрлигига жавобан зарбдорларча ишлашга, КПСС XXVII съездини, Буюк Ғалабанинг қирқ йиллигини, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида янгидан янги ютуқлар билан кутиб олишга, шу йилги ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга интилаётганликлари тўғрисида гапирдилар.

Меҳнат коллективларининг намояндалари сайловчилар сайлов кунида Совет Ватанининг энг яхши ўғил ва қизлари учун аҳиллик билан овоз берадилар, Ленин ишига садоқатни янги куч билан намойиш этадилар, деб ишонч изҳор этдилар.

Е. А. Айтмуротов юксак ишонч учун сайловчиларга самимий миннатдорчилик билдирди ва берилган наказларни бажариш учун бор куч-ғайратимни аямайман, деб ваъда берди.

ЮКСАК ИШОНЧ

Қорақалпоғистонда автоном республика Олий Совети депутатлигига номзодлар билан учрашувлар юксак сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда ўтмоқда.

120-Олтинкўл сайлов округининг сайловчилари Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутатлигига ўзларининг номзоди — Ленинобод районидаги «Олтинкўл» совхозининг бригадири Қадримбет Дуримбетов билан учрашдилар.

Нукус шаҳридаги 12-Калинин сайлов округининг сайловчилари шу округдан Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутатлигига номзод «Ўзбекгазстрой» трести 2-механизациялаштирилган кўчма колоннасининг электр пайвандчиси Ўтарбой Узоқов билан учрашдилар.

Тўрткўлда 27-Ленин сайлов округи сайловчиларининг шу округдан Қорақалпоғистон АССР давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзод Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Какимбек Саликов билан учрашуви бўлди.

66-Озод сайлов округи сайловчиларининг шу округдан Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутатлигига номзод — Беруний районидаги «Коммуна» колхозининг аъзоси Бибигул Тагандурдиевна Еганова билан учрашуви бўлиб ўтди.

Учрашувларда сайловчилар депутатликка ўзлари кўрсатган номзодларга наказлар беришди.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ РОЛИНИ ОШИРАЙЛИК

СССРнинг меҳнат коллективлари тўғрисидаги қонуни ҳар бир ходимга ишлаб чиқаришнинг чинакам хўжайини бўлиш, ишга ижодий ва ташаббускорлик билан ёндашиш ҳуқуқларини беради. Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг 7 февраль куни Тошкентда бўлиб ўтган пленумида республика касаба союз ташкилотларининг қонун талабларини бундан буён ҳам амалга ошириш, ишлаб чиқаришни бошқаришга меҳнаткашларни кенг кўламда жалб этиш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинди.

Пленум қатнашчилари бажарилган ишларга муносиб баҳо бериб, айрим корхоналар ва ташкилотларда касаба союз комитетлари коллектив шартномалар бажарилишини етарлича контрол қилмаётганликларини, ишчилар йиғилишларининг, бригада пудратининг сафарбар қилувчилик ролидан, меҳнаткашларни ижтимоий-сиёсий активлик руҳида тарбиялашда уларнинг имкониятларидан тўлиқ даражада фойдаланмаётганликларини қайд этиб ўтдилар. Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини ошириш, хом ашё, материалларни, энергетика ресурсларини тежаб-тергаб сарфлаш резервлари ишга солинмаган.

Баъзи касаба союз ташкилотларида моддий ва маънавий омилларнинг таъсирчанлигини кучайтиришга, тарбия иши формаларини такомиллаштиришга, социал вазифаларни планли равишда ҳал этиш борасидаги комплекс тадбирларни амалга оширишга, меҳнаткашларнинг тегишли меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитларини яхшилашга етарли эътибор берилмаяпти.

Нутқларда меҳнат коллективларида қонунчиликка қатъий риоя этишни таъминлаш, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг талаблари асосида барча соҳаларда интизом ва тартибни янада мустаҳкамлаш учун жамоатчилик таъсири воситаларидан фойдаланиш зарурлиги таъкидланди. Беш йиллик тугалловчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш, КПСС XXVII съездини, совет халқи фашизм устидан қозонган Ғалабанинг 40 йиллигини, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақанинг форма ва методларини такомиллаштириш лозим.

Пленум Ўзбекистон касаба союзларининг ва давлат социал страхованиесининг 1985 йилги бюджетини тасдиқлади. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари Г. В. Романов Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВХР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Л. Маротини 6 февраль куни қабул қилди.

Самимий, ўртоқлик вазиятида бўлиб ўтган суҳбат чоғида экономика ва фан-техника тараққиёти соҳасидаги Совет—Венгрия ҳамкорлигини янада ривожлантиришнинг баъзи масалалари муҳокама қилинди. (ТАСС).

ТИНЧЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

Сайловчиларнинг Б. Н. ПОНОМАРЕВ билан учрашуви

7 февраль куни Саратовда Завод сайлов округида сайловчилар шу округдан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Борис Николаевич Пономарев билан учрашдилар. Учрашув қатнашчилари КПСС билан Совет давлатининг доно ленинча ички ва ташқи сиёсатини қизғин маъқуллаб, якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликларини билдирдилар.

Йиғилишда ўртоқ К. У. Черненко бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланди.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили—подшипник заводи слесарларининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Д. Горбунов Б. Н. Пономаревнинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида сўзлаб берди. Нотиқ сайловчиларни сайлов куни коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун овоз беришга даъват этди.

Сўзга чиққан авиация заводининг директори А. И. Кривохижин, «Нитрон» ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесари, СССР Давлат мукофоти лауреати В. И. Архипов, 23-ўрта мактаб директори Л. Д. Кислякова, «Саратовхимтяжстрой» трестининг монтажчиси Г. А. Скворцов сайловчилар сайлов куни социалистик Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада кучайтириш, халқ фаровонлигини ошириш, ер юзида тинчлик учун овоз беражаклари тўғрисида гапирдилар.

Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган Б. Н. Пономарев нутқ сўзлади. У сайловчилар РСФСР Олий Совети депутатлигига уни номзод этиб кўрсатиб, яна ишонч билдирганликлари учун уларга сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этди.

Нотиқ партиянинг ишларни бутун чоралар билан яхшилаш тўғрисидаги ғамхўрлигини, барча соҳаларда тартиб ўрнатиш борасидаги қатъий тадбирлари керакли натижалар бераётганлигини қайд этиб ўтди. Кейинги икки йил ичида саноат маҳсулотининг ўсиши беш йилликнинг дастлабки икки йили даражасидан бир ярим баравар ошиб кетди. Қишлоқ хўжалигида ҳам умидбахш ўзгаришлар содир бўлмоқда. Меҳнаткашларнинг реал даромадлари анча кўпайди.

Социализмнинг тарихий ғалабалари шак-шубҳасиздир, деди депутатликка номзод. Бу ғалабаларни ҳатто бизнинг душманларимиз ҳам эътироф этишга мажбур бўлмоқдалар. Совет кишилари учун аллақачон ўз-ўзидан равшан бўлиб қолган одатдаги нарсалар — экономиканинг таназзул ва кризисларсиз муттасил ривожланиши, ишсизликнинг йўқлиги, эртанги кундан кўнгил тўқлиги, квартиралар, медицина хизмати, таълимнинг бепул берилиши, давлат меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондириш тўғрисида ғамхўрлик қилаётганлиги — буларнинг ҳаммаси капитал дунёсидаги меҳнат аҳлининг ҳаёти ва қисматидан кескин фарқ қилади. Бу фарқ эса йилдан йилга кучайиб бормоқда.

Капитализм халқ оммаси бошига социал кулфатларгина солиб қолмасдан, у инсониятга уруш хавфини солиб, ер юзида ҳаётнинг ўзига тажовуз қилмоқда.

Империалистларнинг йўлига бошқа бир йўл — Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстликнинг, инсоният ғоят катта кўпчилигининг уруш хавфини бартараф этишга, тинч ҳамкорлик қилишга қаратилган йўли қарама-қарши турибди. Агрессив империалистик доираларнинг йўлига қудратли ғов қўйишга қодир бўлган тинчликсевар кучларнинг кенг кўламдаги иттифоқи таркиб топмоқда.

Б. Н. Пономарев сўзининг охирида КПСС совет халқига тинчлик ва равнақини таъминлаб бериш учун бундан буён ҳам ҳамма ишни қилаверади, деб таъкидлади. (ТАСС).

Янги марралар сари

Сайловчиларнинг Э. А. ШЕВАРДНАДЗЕ билан учрашуви

Ишдаги, иқтисодий ва социал ривожланиш жадал суръатларини таъминлашдаги кўтаринки кайфият Совет Грузиясининг кундалик меҳнат маромини белгилаб бермоқда. Республика меҳнаткашлари сайловни муносиб кутиб олиш учун икки ойлик топшириқни 24 февралгача бажариш, партия XXVI съезди қарорларини сўзсиз амалга ошириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юбордилар.

7 февраль куни Зугдид районидаги Рухи қишлоғида Рухи сайлов округи сайловчиларининг Грузия ССР Олий Совети депутатлигига номзод — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Эдуард Амвросиевич Шеварднадзе билан учрашуви бўлди.

Йиғилиш аҳли ўртоқ К. У. Черненко бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини баланд, руҳ билан фахрий президиумга сайлади.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили — Рухидаги ўрта мактаб директори Грузия ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи В. В. Начкебия Э. А. Шеварднадзенинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида гапирди ҳамда барча сайловчиларни сайлов куни коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блоки номзодлари учун якдил овоз беришга чақирди.

Йиғилишда Чхориа қишлоғидаги Жданов номли колхоз чойкори И. А. Тордия, Зедаэцер қишлоқ хўжалик техникумининг директори О. Л. Кантария, Зедаэцер чой фабрикасининг ишчиси Л. С. Чималь ва бошқалар сўзга чиқдилар. Улар шу кунларда Зугдид районида ҳукм сураётган зўр сиёсий ва меҳнат активлиги, район меҳнаткашлари беш йиллик марраларида эришаётган ютуқлар, иқтисодий ва социал ривожланиш истиқболлари тўғрисида гапирдилар.

Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган Э. А. Шеварднадзе нутқ сўзлади. Учрашувимиз, деди у, бутун мамлакатда КПСС XXVII съездига, Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабанинг 40 йиллигига актив тайёргарлик кенгайиб бораётган шонли даврда ўтмоқда. Сайлов кампанияси съезд олдидан ўтказилган талабчан кўрик бўлиб қолди. Бу кўрик тўпланган тажрибани муайян даражада умумлаштириб ва уни баҳолаб, ленинчи Коммунистик партия ички ва ташқи сиёсатининг донолигини, реаллигини ва амалийлигини яна бир бор тасдиқламоқда.

Депутатликка номзод ўтган беш йилликда республика эришган ютуқларни батафсил таърифлаб берди. Ялпи жамоат маҳсулоти қарийб 30 процент, миллий даромад 27 процент ўсди. Грузия 1979 йилдагига нисбатан 28 процент кўп саноат маҳсулоти ишлаб чиқармоқда ва қарийб 10 процент кўп қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштирилмоқда. Республика аҳолисининг қарийб еттидан бир қисми уй-жой шароитини яхшилади.

Бироқ эришилган ҳар бир марра ортида ҳамиша янги марра туради. Тараққиёт ва ривожланиш диалектикаси ана шундай. Қўлга киритилган ютуқларни мустаҳкамлабгина қолмай, шу билан бирга уларни кўпайтириш учун анчагина ишлар қилиш керак. Шу муносабат билан нотиқ бугунги кундаги ва келгусидаги вазифаларни ҳал этишда Советларнинг, улар органларининг, доимий комиссиялар ва ҳар бир депутатнинг роли ва обрўсини ошириш масалаларига алоҳида эътибор берди.

Э. А. Шеварднадзе ўзига билдирилган юксак ишонч — Грузия ССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатилганлиги учун сайловчиларга самимий миннатдорчилик изҳор қилди. У партия ва халққа хизмат қилиш, социалистик Ватанни янада равнақ топтириш учун бундан буён ҳам куч-ғайратимни аямайман, деб ваъда берди.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

«ЎЗБЕКИСТОН ФИЗКУЛЬТУРАЧИСИ» — «ФИЗКУЛЬТУРНИК УЗБЕКИСТАНА» ГАЗЕТАСИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республикада физкультура ва спортни пропаганда қилишда актив иш олиб борганлиги ва чиқа бошлаган кунга 50 йил тўлиши муносабати билан «Ўзбекистон физкультурачиси» — «Физкультурник Узбекистана» газетаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.

Секретарь учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Р. ОТАҚЎЗИЕВ.

Тошкент шаҳри. 1985 йил 7 февраль

АМЕРИКА СЕНАТОРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико СССР парламент группасининг таклифига биноан Совети Иттифоқида меҳмон бўлиб турган АҚШнинг таниқли сиёсий арбоби сенатор Ч. Метайесни 6 февраль куни Кремлда қабул қилди.

Суҳбат чоғида Совет—Америка муносабатлари масалалари, қурол-яроғларни чеклаш соҳасидаги ишларнинг аҳволи, шунингдек, баъзи халқаро проблемалар ҳақида гаплашиб олинди.

Совет раҳбарлари, деди А. А. Громико, СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни тузатиб олиш, бу муносабатларни тенглик, аралашмаслик ва бир-бирининг ҳаққоний манфаатларини ҳурмат қилиш асосида бир текис, барқарор тус олдириш учун ҳаракат қилиб келмоқдалар.

Шу жиҳатдан олганда, хавфсизлик проблемаларини ҳал этиш, космосда қуролланиш пойгасининг олдини олишга, Ердаги шундай пойгани тўхтатишга ва пировард натижада ядро қуролини батамом тугатишга қаратилган ўзаро мақбул аҳдномаларга эришиш жуда муҳим аҳамият касб этади.

Космосни ҳарбийлаштириш режаларининг хавфли эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко огоҳлантириб айтганидек, бу режаларнинг амалга оширилиши ракетадан мудофаа системаларини чеклаш тўғрисидаги муддатсиз Совет—Америка шартномасини ва бошқа кўпгина битимларни чиппакка чиқарган бўлур эди, ядро қуролларини чеклаш ва қисқартириш жараёнининг ўзига барҳам берилишини билдирган бўлур эди, ҳамма соҳаларда тўхтовсиз қуролланиш пойгасига олиб борган бўлур эди.

Космик ва ядро қуролларининг бир-бири билан ўзаро боғлиқ масалалари комплекси юзасидан АҚШ билан ўтказиладиган музокараларда Совет Иттифоқи ишчанлик билан амалий ҳаракат қилиб, музокараларнинг мазмуни ва мақсадлари ҳақида Женевада ишлаб чиқилган аҳдноманинг ҳамма қисмларига қатъият билан риоя этади. Музокараларнинг қандай натижа билан тугаши Америка томони ҳам шундай ёндашиши ёки ёндашмаслигига боғлиқ бўлади.

Ч. Метайес Совет—Америка муносабатларини нормаллаштириш, ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш мақбул эканини айтди. У космик ва ядро қуроллари юзасидан ўтказиладиган Совет—Америка музокараларининг муҳимлигини таъкидлади.

Германия фашизми устидан қозонилган Ғалабанинг яқинлашиб келаётган 40 йиллиги муносабати билан иккала томон уруш йилларидаги Совет—Америка ҳамкорлигининг аҳамиятини, бу ҳамкорлик иккала давлатнинг тинчлик манфаатлари йўлида биргаликда ҳаракат қилиши мумкинлиги ва зарурлигини яққол исботлаганлигини таъкидлади.

(ТАСС).

Чет элларда

ВОКЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

РАСМИЙ ҲУЖЖАТ ТАРЗИДА ТАРҚАТИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК. Аргентина, Греция, Ҳиндистон, Мексика, Танзания ва Швеция давлат ҳамда хукумат бошлиқларининг Деҳли декларацияси БМТ Бош Ассамблеясининг расмий ҳужжати тарзида тарқатилди. Бу декларацияда ядро қуролини ишлатиш ва ядро уруши чиқиши имкониятини абадий соқит қилиш учун қатъий чораларни кўриш жуда зарурлиги уқтирилади.

Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасида Женевада «космик ва ядровий қуролларга—стратегик ва ўртача олисликка учириладиган қуролларга тааллуқли масалалар» комплекси юзасидан музокаралар бошлаш, «бу масалаларнинг ҳаммасини бир-бири билан боғлаб муҳокама қилиш ва ҳал этиш» хусусида эришилган аҳднома декларацияда табрикланади. Биз бу музокараларнинг мақсади космосда қуролланиш пойгасининг олдини олишдан ва ердаги шундай пойгани тўхтатишдан, пировард натижада ядро қуролини ҳамма жойда тугатишдан иборат эканлигига жуда катта аҳамият берамиз, деб уқтиришди олти мамлакатнинг давлат ва ҳукумат бошлиқлари.

(ТАСС).

СУРИЯ. Бугунги кунда мамлакатнинг ҳамма ерида улкан заводлар, ирригация иншоотлари, темир йўллар, нефть саноати корхоналари қурилмоқда. Сурияликларга ана шу бунёдкорлик меҳнатида Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар мунтазам ёрдам бермоқдалар. Суратда: Дамашқ яқинидаги цемент заводида суриялик ҳамкасблари билан бирга меҳнат қилаётган болгариялик мутахассислар (икки чеккада) Иван Манев ва Александр Любеновларни кўриб турибсиз. БТА—ТАСС фотоси.

ЭРОН—ИРОҚ МОЖАРОСИ

БАҒДОД, 7 февраль. (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг ахборотида айтилишича, кейинги 24 соат мобайнида Ироқ армиясининг 2-корпуси эгаллаб турган фронт участкасида шиддатли жанглар давом этди. Ироқ қисмлари душманнинг бир неча бор қилган қарши ҳужумларини қайтарди. Ироқ томонидан 432 киши ўлдирилди ва кўп киши жароҳатлантирилди.

НИКОСИЯ, 7 февраль. (ТАСС). Эроннинг ИРНА ахборот агентлиги хабар қилишича, кейинги кунларда Эроннинг осмон ҳужумидан мудофаа қисмлари Ироқ қирувчи-бомбардимончи самолётларининг ҳужумини барбод қилди.

ТИНЧЛИКСЕВАРЛИК ПОЗИЦИЯСИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненконинг Америкадаги Си-эн-эн телекомпанияси мухбири М. Лури саволларига қайтарган жавоблари Совет Иттифоқининг тинчликсеварлик позициясини, унинг ядро урушининг олдини олиш учун имкони бўлган ҳамма ишларни қилишга интилаётганлигини яна яққол намойиш этди, деди «Ишчилар — тинчлик тарафдори» касаба союз коалицияси вице-президенти **Патрик Тобин.**

Женевада бутун инсоният учун ҳаётий муҳим бўлган ядровий ва космик қуроллар проблемалари муҳокама қилинадиган Совет — Америка музокаралари бошланиши арафасида К. У. Черненко музокаралар учун қулай муҳит вужудга келтириш муҳимлигини ўз вақтида уқтириб ўтди, деди П. Тобин.

ВАШИНГТОН. (ТАСС). «Ҳозирги вақтда бўлажак музокараларни имкони борича жиддият, сабр-тоқат ва сабот билан ўтказишдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ»,— деди АҚШнинг собиқ давлат секретари **Сайрус Вэнс.** Сенатнинг ташқи ишлар комиссияси мажлисида сўзлаган нутқида у умуман битимга эришилишига йўл қўймайдиган ёки буни қийинлаштирадиган қадамлардан тийилиб туриш зарурлигини уқтириб ўтди. С. Вэнс, жумладан, қуролсизланиш масалаларини бунга, ҳеч қандай алоқаси бўлмаган бошқа сиёсий проблемалар билан «боғлаш» принципига қатъиян қарши чиқди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада физкультура ҳаракатини пропаганда қилиш соҳасида матбуотда актив иш олиб борганлиги учун ҳамда «Ўзбекистон физкультурачиси» — «Физкультурник Узбекистана» газетаси чиқа бошлаган кунга 50 йил тўлиши муносабати билан газета редакциясининг масъул секретари ўртоқ Евгений Иванович **Романика**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

Газета редакциясининг ходимлари ва штатсиз мухбирларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ОММАВИЙЛИК ВА МАҲОРАТ ТАРҒИБОТЧИСИ

«ЎЗБЕКИСТОН ФИЗКУЛЬТУРАЧИСИ» — 50 ЁШДА

Ўзбекистонда социалистик қурилиш қизғин паллага кирган бир даврда, 1934 йилнинг март ойида республика спорт матбаа органи ташкил этилди. Бу партия ва ҳукуматимизнинг республикада физкультура ва спортни тарғиб этиш ишига нақадар катта аҳамият берганликларини кўрсатувчи яна бир ёрқин мисолдир.

Мана, 50 йилдирки, газета ана шу жабҳада самарали иш олиб бормоқда. Унинг саҳифаларида республикамизда физкультура ҳаракатининг қарор топиши ва ривожланишининг ниҳоятда муҳим воқеалари акс этган. Албатта, газетанинг асосий вазифаси бу воқеаларни қайд этиб қўя қолишдан иборат эмас. Газета воқеаларни таҳлил этиш билан бирга уларнинг боришига таъсир ўтказишга ҳам ҳаракат қилади. Бу ҳол урушдан кейинги йилларда айниқса яққол кўзга ташланади. Айтиш мумкинки, газета бу пайтда қайтадан ташкил топди, унинг полиграфия базаси мустаҳкамланди, газета ишига профессионал журналистлар жалб этилди.

Ўзбекистонда спорт ҳаракати кенгайиб, мустаҳкамланиб борган сари газета ҳам оммалашиб борди. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада ошириш тўғрисида»ги қароридан сўнг газетанинг коллектив ташкилотчилик вазифаси салмоғи янада ортди. Бугунги кунда республикамизда «Ўзбекистон физкультурачиси» — «Физкультурник Узбекистана» газетаси совринлари учун енгил атлетика, кураш ва спортнинг бошқа турлари бўйича расмий мусобақалар ўтказилмоқда. Газета қишлоқ физкультурачиси кунини, физкультура коллективларининг сиртқи конкурсини ўтказиш ташаббускори бўлди. Ишлаб чиқариш коллективлари ва ўқув юртларидаги оммавий-соғломлаштириш ишлари, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси ҳамда жисмоний тарбия мавзуи тобора кенгроқ қамраб олинмоқда. Редакция партия ва ҳукуматимиз физкультура-спорт ҳаракати олдига қўйган вазифалар қандай бажарилаётганлигини ёритишга алоҳида эътибор бермоқда.

Спорт ветеранлари Ўзбекистонда дастлабки спорт газетаси 1932 йили чиққанлигини яхши эслашади. «Физкультурник Востока» деб аталган бу газета Ўрта Осиё республикалари спорт ҳаётини ёритиш мақсадида ташкил этилган эди. Ўшанда газета редактори муовини бўлиб ишлаган Г. Рокотовнинг айтишича, дастлабки сонларни уч киши чиқарган. Ҳозир эса бизда 30 га яқин киши ишламоқда, газета ўзбек тилида 80 мингдан ортиқ, рус тилида 30 мингга яқин нусхада нашр этилмоқда.

Редакциямиз коллективи шу юбилей кунларида бутун масъулиятни ҳис этган ҳолда физкультура ва спортни республикамиз меҳнаткашлари билан ёшлар турмушига тобора кенгроқ сингдириш йўлида бутун куч-ғайратлари ва билим-тажрибаларини сафарбар этаверади.

Д. ФАТТОҲОВ,
газета редактори.

ЯНГИЛИКЛАР

АНДИЖОН

«ЗАНГОРИ ОЛОВ» КЕЛАДИ

● **Андижон райони маркази — Куйганёр посёлкасидаги ирригаторлар шаҳарчасини газлаштириш ишлари бошланди.**

Бу ишни амалга ошириш «Андижанирстрой» трестининг Андижон, «Узбекгаз» трестининг 1-механизациялашган кўчма колонналари коллективларига топширилди.

КПСС XXVII съезди ва Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига бошланган мусобақага қўшилиб ишлаётган ҳар икки коллектив 6 километрли газ йўли қурилишдаги асосий ишларни қисқа вақт ичида тугаллади. Бунда Абдусаттор Раҳимов, Қамбарали Акбаров раҳбарлик қилаётган қурувчиларнинг хизматлари катта бўлди.

ИБРАТЛИ АНЪАНА

● **Андижон шаҳридаги 5-ўрта мактабда адабиёт, рус тили, математика, география, чет тили кунлари ўтказиш анъанага айланиб қолди.**

Бу — мактаб ўқувчиларининг турли фанларга бўлган қизиқишларини янада кучайтирмоқда. Мактабда ўтказилган география кунларида ўқувчилар бу фандан олган билимларини амалда намойиш қилдилар. Кеча охирида ўқувчилар ўзлари тайёрлаган альбомлар, стендлар, деворий газеталар конкурси якунлари билан танишдилар.

«НАВРЎЗ» АНСАМБЛИ

● **«Наврўз» ашула ва рақс халқ ансамбли ижодий коллективи Қўрғонтепа районида танилиб қолди.**

Ансамблнинг партия, Ватан ҳақидаги ва лирик қўшиқлари санъат мухлисларини хушнуд этмоқда. Ансамбль коллективи шу кунларда агитбригада составида ферма ва отарларга бориб, чорвадорларга концерт бераётир. Ёш талантларнинг Навоий номли, Ленин номли, «Комсомол» колхозлари, Куйбишев номли совхоз чорвадорлари ҳузурида берган концертлари қизғин кутиб олинди.

Г. Мамарасулов, А. Ҳакимов, Н. Собироваларнинг марокли қўшиқлари, Н. Мадаминова, Р. Эргашеваларнинг жозибали рақслари ансамблга обрў келтирмоқда.

ТЕЗ СУРЪАТЛАР БИЛАН

● **Андижон — Куйганёр, Пойтуғ — Пахтаобод трассаси бўйлаб 42 километрли телефон линияси қурилиши қизғин тус олди.**

Бу ишни Наманагандаги махсус механизациялашган кўчма колонна коллективи олиб бормоқда. Алоқа линиясининг биринчи навбати шу йилнинг охиригача қуриб, битказилади. Янги линия ишга туширилгач, Куйганёр посёлкаси аҳолиси Андижон областининг йирик шаҳарлари ва районлари билан код орқали боғлана олади.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИМПЕРИАЛИЗМНИНГ ҚЎҒИРЧОҚЛАРИ

БОСМАЧИЛАРГА КИМЛАР ҲОМИЙЛИК ҚИЛМОҚДА

ПЕШОВАР, 1985 йил 3 февраль.

Панжоб полкининг майори Муҳаммаддинга.

Операциялар ўтказиш учун Кобулга бўлиб-бўлиб 300 киши юборишни ташкил қилингиз. Топшириқ бажарилганлиги ҳақида дарҳол маълумот берингиз. Афғонистонда уларнинг зиммасига юклатилган операцияларни бажариш учун тезроқ одамлар тайёрлашингиз ҳам керак. Қочоқлар ўқишни тамомлашлари биланоқ менга дарҳол хабар қилинг.

Покистон армиясининг бригада генерали Фаҳимулла Кхаттак.

Ҳиндистонда чиқадиган яхши хабардор «Нью уэйв» ҳафталиги шу буйруқнинг фотонусхасини эълон қилди. Ҳужжатдан маълум бўлишича, Покистон армияси Америка Марказий разведка бошқармаси билан бирга афғон босмачиларини тайёрлаш билан актив шуғулланмоқда ва уларни АДР территориясига юборишни мувофиқлаштириб турибди. Покистон бригада генералининг ҳинд жамоатчилигига ошкор бўлиб қолган буйруғи Исломободдаги ҳукмрон ҳарбий режимнинг риёкорлигини яққол фош этиши билан ҳам диққатга сазовордир. Маълумки, ҳарбий режим гўё ўз территориясидан Афғонистонга қарши қилинаётган пинҳона урушга Покистоннинг мутлақо дахли йўқ, у фақат «инсонпарварлик мулоҳазалари» билангина афғон қочоқларига ўз юртидан «бошпана берди», деб онт ичмоқда.

Аммо фактларни инкор қилиб бўлмайди, бу фактлар эса Покистон ҳарбий маъмурлари «инсонпарварлик»ни мутлақо ғалати тушунишларини кўрсатиб турибди. «Нью уэйв» ҳафталиги тўплаган маълумотларга кўра, Покистон территориясидаги 110 та қўпорувчи марказда афғон аксилинқилобчи унсурлари орасидаги каллакесарлар, тубанликка тушган разиллар, жиноятчилар ва Покистонда уя қуриб олган бошқа муртадлар «қонхўрлик илми»ни ўрганмоқдалар. Яқин вақтларгача 90 га яқин мана шундай марказ бор эди. Шундай қилиб, АДРга қарши қуролли интервенция миқёслари кенгайтирилганлиги кўриниб турибди.

Ҳинд ҳафталигининг далолат беришича, Америка Марказий разведка бошқармасининг Жанубий Вьетнамда, Сальвадор, Гондурас, Никарагуа ва Чилида қотиллик операциялари ўтказиш тажрибасига эга бўлган 300 дан кўпроқ инструктори аксилинқилобчи тўдаларга таълим берилишига раҳбарлик қилмоқдалар. Сотқин қотилларни тайёрлашда халқ ғалаёнларини бостиришда суяги қотган покистонлик ва исроиллик «мутахассислар» ҳам қатнашмоқдалар. Газандаларга таълим бериш ва уларни қуроллантириш учун Вашингтон 250 миллион доллар ажратди. АДРга қарши Покистон территориясидан қилинаётган пинҳона уруш МРБнинг ҳозирги вақтдаги энг катта қўпорувчилик операциясидир, деб ёзади «Вашингтон пост» газетаси.

Исломобод «инсонпарварлик»ни ғалати тарзда тушунаётганини кўрсатувчи бошқа фактлар ҳам бор. Босмачилар Афғонистонга қароқчиларча бостириб кириб, 1814 та мактаб, 31 та касалхона, 11 поликлиникани, 906 та деҳқончилик кооперативини вайрон қилдилар, юзлаб юк машиналарини ёндириб юбордилар. Вашингтонда ва Ғарбдаги бошқа пойтахтларда «дини ислом учун курашчилар» деб мақталаётган кимсалар етказган зарар 35 миллиард доллардан ошиб кетди. Аммо моддий бойликларни йўқ қилиш газандаларнинг бирдан-бир жинояти эмас. Уларнинг қўли гуноҳсиз кишиларнинг — кексалар, аёллар, болаларнинг, ҳалиги аксилинқилобчилар гўё ҳимоя қилаётган ислом динига ибодат қилувчиларнинг қонига бўялган.

«Нью уэйв» саҳифаларида эълон қилинган яна бир ҳужжатга эътибор беринг. Бу ҳужжат Покистон режими босмачи каллакесарларнинг шайкаларини тайёрлашга ҳисса қўшиш билангина чекланмасдан, шу билан бирга океан нариёғидаги ҳомийларининг буйруғини бажариб, Афғонистондаги халқ ҳокимиятига қарши жосуслик билан зўр бериб шуғулланаётганлигидан ҳам далолат беради.

Инспектор Хушалхонга.

Сизга маълум бўлсинки, Кобулда разведка маълумотларини тўплаган Наим Ахтар омон-эсон қайтиб келди. У ўзига берилган топшириқларни бир ой давомида бажарди. Энди сиз шунга ўхшаш топшириқни камида шунча муддат ичида бажармоғингиз керак. Алоҳида бўлимга кирувчи ҳамма инспекторлар шу топшириқни бажаришлари лозим.

Д. С. П. махсус бўлим. Гулзорулла. Марказий полиция бошқармаси. Имзо.

Покистоннинг махсус маҳкамалари Кобулга ва Афғонистоннинг бошқа шаҳарларига ўзининг энг тажрибали ходимларини юбораётганликлари хусусида бу ҳужжат ҳеч қандай шубҳа қолдирмайди. Уларнинг ёрдами билан тўпланган жосуслик маълумотлари марказий разведка бошқармасига топширилади, ҳозирги вақтда МРБнинг регионал қароргоҳи Исломободда жойлашган.

Покистон маъмуриятининг қалтис хатти-ҳаракатлари Жануби-Ғарбий Осиёдаги кескинликнинг кучайишига, АҚШ ва Исломобод маъмурларининг актив ҳомийлигида Афғонистонга қарши безориларча хуружлар қилаётган босмачилар янги-янги қонли жиноятлар қилишларига олиб бормоқда.

А. БОХОНЬКО,
ТАСС мухбири.
Деҳли.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ XVI ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА?

СУБУТСИЗЛИК ОДАТ ТУСИГА КИРСА

Ҳовли тўйларини ўтказиш тошкентликлар учун одат тусига кириб қолган. Мана сўнгги рақамлар: ўн биринчи беш йилликнинг тўрт йилида республика пойтахти уч миллион квадрат метрдан зиёд уй-жой биноси олди. Демак, ҳар йили 20 минг оила янги, шинам квартираларга кўчиб кирди. Бу КПСС XXVI съезди совет кишилари фаровонлигини ошириш юзасидан белгилаб берган кенг социал программанинг энг муҳим йўналишларидан бирини ҳаётга татбиқ этиш борасидаги реал самарадир.

Кўпчилик тошкентликлар қулай, шинам квартираларда истиқомат қилади. Бироқ проблема ҳамон ўткирлигича қолмоқда. Гарчи Тошкент ўсаётган, кенгаяётган, гувала уйлар барҳам топаётган бўлса-да, шаҳарликларнинг бир қисми ҳозирча қулайликлари бўлмаган квартираларда, эски уйларда, ётоқхоналарда яшашга мажбур бўлмоқдалар. Мана шунинг учун ҳам шаҳар партия ташкилоти, халқ депутатлари шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари уй-жой қурилиши планларининг бажарилиши ҳақида, квартиралар тақсимотида тартиб-қоидаларга қатъий риоя қилиниши тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилишлари энг муҳим вазифалардан биридир.

Сўнгги икки йил ичида партия ва совет органларига келиб тушган хатлар ва аризаларнинг таҳлили шуни кўрсатмоқдаки, бу мактуб ва шикоятларни асосан оилалари учун уй-жой масаласи ҳали ҳал этилмаган гражданлар ёзишган. Улар ўз талаб-эҳтиёжлари тўғрисида ҳикоя қилар эканлар, айни пайтда уй-жой тақсимотида социал адолатсизлик фактлари ҳам рўй бераётганлигини кўрсатиб ўтганлар.

Партия комитетлари меҳнаткашларнинг хатлари ва аризаларини ҳамиша «энг муҳим» ахборот етказувчи одамларнинг кайфиятлари ва эҳтиёжлари тўғрисида ахборот етказувчи бебаҳо манба сифатида қараб чиққанлар ва қараб чиқадилар. Шуни унутмаслик кераки, бу манбалар энг ишончли, демак алоҳида қимматли манбалардир. Шундан кўринадики, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари талаб қилганидек, бу шикоят ва хатларда келтирилган ҳар бир фактни чуқур ва атрофлича текшириш билан бирга, шаҳар ижроия комитети ва район ижроия комитетларининг квартираларни қандай тақсим қилаётганликларини комплекс текширишни амалга ошириш керак эди. Бу иш республика ва Тошкент область халқ контроли комитетларига топширилган эди. Текширув жараёнида уй-жойларни тақсимлаш тартиб-қоидалари тўғрисидаги Низом қўпол равишда бузилганлиги аниқланди. Низомнинг бузилиш ҳоллари амалда квартираларни ҳисобга олиш ва тақсим қилишни тартибга солувчи ҳуқуқий нормаларни тан олмаслик системаси бўлиб қолган эди.

Халқ депутатлари шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари квартираларга ордерларни министрликлар, идоралар, республика, область ва шаҳар ташкилотлари хатлари бўйича берганлар. Бунда аксарият ҳолларда белгиланган тартиб-қоидаларни четлаб ўтганлар, навбатга туриш қоидаларини бузганлар. Кўпинча эса квартира олиш ҳуқуқига эга бўлмаган гражданларга берилган. Шаҳарда квартираларни таниш фамилияларга тақсимлашдан иборат яроқсиз практика қарор топган. Бунда саҳни кўпроқ ва планировкаси яхшироқ квартиралар берилган. Шундай уйларга одам киритиш қандай бўлганлигини танлаб текшириш чоғида қуйидагилар аниқланди: квартираларнинг 17 проценти район ижроия комитетлари томонидан ордер берилиши лозим бўлган фамилияси кўрсатилган одамларга тақсимланган. Масалан, Баранов-Сапёрная кўчасидаги 6-уйда бундай шахсий квартиралар жами кўчиб кирганларнинг ярмидан кўпини, Қори Ниёзий кўчасидаги 7-уйда эса салкам 40 процентини ташкил қилади.

Текшириш мобайнида уй-жой саҳни бўйича санитария нормаларидан анча ортиб кетадиган квартиралар учун 200 дан кўпроқ ордер ажратилганлиги маълум бўлди. Чунончи, танлаб текширилган квартираларнинг 72 тасида ортиқча майдон 1200 квадрат метрдан ошиб кетган. Бир неча мисол келтирайлик: «Гидропроект» институти ходими И. Тертичний оиласи ҳеч қандай қонуний ҳуқуққа эга бўлмай туриб, беш киши учун тўрт хонали квартира олган. У бундан олдин уч хонали уйда бемалол яшаб келганди. Фрунзе район уй-жойдан фойдаланиш трестида ишловчи Г. Собитхоновага ҳам қонунга хилоф равишда хизмат квартираси берилган. «Ўқитувчи» нашриёти ходими А. Раҳимовга оиласидаги ҳар бир кишига биттадан — 5 хонали квартира берилган.

Тошкентда шаҳар ижроия комитетининг «ҳотамтойлиги» туфайли ҳеч қандай ҳуқуқи бўлмаса ҳам, айрим шахсларга уй-жой шароитларини яхшилаш учун қурилаётган уйларга ордер бериш каби ноқонуний иш оммалашиб кетди. Бу шундай қилинарди: айрим гражданлар шаҳар ёки район ижроия комитетининг розилиги билан квартира олиш учун навбатда турган кишига ўзлари яшаб турган квартирани тақдим этадилар. Бунинг эвазига эса улар марказда, планировкаси яхши бўлиши, майдони кўпроқ бўлиши қурилаётган қурилаётган уйлардан квартира оладилар. Шундай қилиб, бу шахслар ҳеч қандай навбатга турмай, қонунга хилоф равишда уй-жой шароитларини яхшилаб олишарди. Хусусан, шаҳар ижроия комитети раиси ёрдамчисининг келини Г. И. Криштал Чилонзордаги квартирасини топшириб, шаҳар марказидан, Л. Толстой кўчасида қурилаётган уйдан ордер олишга ана шундай найрангбозлик ва устомонлик билан эришди.

Кооператив квартиралар тақсимотида ҳам жиддий нуқсонлар мавжудлиги аниқланди. Тошкентда пропискаси бўлмаган шахсларни уй-жой қурилиш кооперативлари аъзолигига тартиб-қоидаларни четлаб ўтиб қўшиб қўйиш ва уларга квартиралар ажратиш ҳоллари ҳам рўй берган. Масалан, яқинда юз берган бир воқеани олайлик. Шаҳар ижроия комитети Зарбдор район партия комитетининг собиқ биринчи секретари ўғли, халқ хўжалиги институтининг стажёр-тадқиқотчиси Н. Умурзоқовни «Куйбишевец» уй-жой-қурилиш кооперативи аъзолигига юқоридаги усул билан қўшиб қўйиб, унга ўша заҳоти уч хонали квартира берди.

Хўш, ўзи нима гап? Нима учун шаҳар ижроия комитети ва район ижроия комитетларида уй-жойларни ҳисобга олиш ва тақсимлашнинг тартиб-қоидаларини қўпол равишда бузиш одат тусига айланиб қолган?

Асосий сабаб шундаки, шаҳар ижроия комитети раҳбарлари ва энг аввало, унинг раиси В. Козимов квартираларни ҳисобга олиш ва тақсимлаш қонун-қоидаларига риоя қилиш тўғрисида керакли даражада ғамхўрлик қилмадилар. Ана шу муҳим участкада тартибсизликлар ҳукм суришига муросасозлик қилдилар. Шунинг оқибатида квартираларнинг бир қисми узоқ вақт тақсимланмай бўш ётди. Бир қисмига эса бебошлик билан одамлар кўчириб киритилди. Айрим квартира эгалари бойлик орттириш мақсадида уйларини ижарага беришади. Шаҳар ижроия комитети раҳбарлари квартираларни тақсимлаш масалаларини ҳал қилаётганда айрим ходимларнинг квартира ҳажмига оид куракда турмайдиган талабларига принципиал ёндашмадилар. Шу нарса аниқландики, шаҳар ижроия комитети раисининг розилиги билан унга бўйсунувчи ходимлар ва қариндош-уруғлари қонун-қоидаларни четлаб ўтиб, уй-жой шароитларини яхшилаб олдилар.

Уй-жойларни тақсимлашда шаҳар жамоат уй-жой комиссияси бу ишда адолатга риоя қилиниши устидан энг қатъий назоратчи бўлиши керак эди. Бироқ шаҳар ижроия комитетининг ана шу комиссия тавсияси билан қабул қилган ҳар икки қароридан бири у ёки бу даражада қонунларнинг бузилишига олиб келди.

Шаҳар ижроия комитети кўп йиллардан бери уй-жой биноларини шерикчилик асосларида қуришда иштирок этаётган министрликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотларга квартиралар ажратиш бўйича зиммасига олган шартнома мажбуриятларини бажармай келмоқда. 1984 йилда шундай ташкилотлардан 243 таси биронта ҳам квартира олмади. Мисол учун 1984 йилда «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасига 125 та квартира ажратиш кўзда тутилган эди. Шаҳар ижроия комитети ўнта квартира ажратишга ваъда берди. Бироқ атиги иккита квартира берди. Шаҳар ижроия комитети «Промгаз» илмий-тадқиқот институтининг Ўрта Осиё филиалига ҳамда онкология ва радиология илмий-тадқиқот институтига 132 та квартира бериши керак эди. Аммо биронта ҳам квартира ажратмади. Лекин Тошкент медицина институтига эса 1981-1984 йилларда 260 та квартирага ордер берди.

Яна социал адолатсизлик тўғрисида гапиришга тўғри келади.

Шаҳар ижроия комитети раҳбарлари бошқа соҳада ҳам талаблар даражасида бўлолмадилар. Тошкентда уй-жой проблемаси ҳазилакам проблема эмаслигини била туриб, шаҳар ижроия комитети ва, аввало, В. Козимов уй-жой биноларини фойдаланишга топшириш планларини муттасил барбод қилиб келаётган қурилиш ташкилотлари раҳбарларига нисбатан муросасизлик билан талабчанлик кўрсатмадилар. Хусусан, кейинги тўрт йил ичида шаҳарда 345 минг квадрат метр уй-жой биноси фойдаланишга топширилмади. Уй-жой-қурилиш кооперативлари учун уй-жойлар бунёд этиш планлари ҳам барбод бўляпти. Бунинг устига, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумида таъкидлаб ўтилганидек, планда йўқ, боз устига ортиқча ҳашамли объектлар кўплаб қурилмоқда.

Тошкент область партия комитетининг бюроси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларидан келиб чиқиб, Тошкент шаҳрида уй-жойларни ҳисобга олиш ва тақсимлаш қонун-қоидаларининг қўпол равишда бузилганлиги фактларига ҳамда шаҳар ижроия комитети ва район ижроия комитетларининг бу ишлардаги позицияларига принципиал баҳо берди.

Шаҳар ижроия комитетининг бошқармалари ва бўлимларининг, район ижроия комитетларининг фаолияти устидан раҳбарликни ва назоратни таъминлай олмаганлиги учун КПСС аъзоси В. Козимовга учёт карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинди. Ана шу раҳбарлик ва назоратнинг йўқлиги уй-жойларни тақсимлаш қонун-қоидаларининг қўпол равишда бузилишига ҳамда уй-жойларнинг талон-торож қилиниш фактлари рўй беришига олиб келди. Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг яқинда бўлиб ўтган сессиясида В. Козимов шаҳар ижроия комитети раиси вазифасидан озод қилинди.

Тошкент шаҳар партия комитетига шаҳарда уй-жойларни ҳисобга олиш, тақсимлаш ва фойдаланиш бўйича шаҳар ва район ижроия комитетлари иши устидан назоратни суст олиб борганлиги, бу ишлардаги нуқсонлар ва камчиликларни кўриб чиқишда етарли даражада принципиаллик кўрсатмаганлиги, айбдорларга нисбатан либераллик қилганлиги кўрсатиб ўтилди.

Шаҳар ва район партия комитетларига бу соҳада вужудга келган аҳволни чуқур таҳлил қилиб, уй-жой майдонларининг талон-торож қилинишига ва қонун-қоидаларнинг бузилишига йўл қўйган шахслар ва бу соҳада уларга кўмаклашган мансабдор шахсларни жавобгарликка тортиш таклиф қилинди.

Область партия комитети бюроси нормадан ортиқча майдони бўлган квартираларни олишда камтарлик доирасидан чиқиб кетган ҳамда хизмат мавқеини суиистеъмол қилган коммунистларни бир ой муддат ичида аниқлаб жавобгарликка тортишни, шунингдек қонунга хилоф равишда ортиқча олинган уй-жойларни қайтариб бериш учун чора-тадбирлар кўришни талаб қилди.

К. ОДИЛХЎЖАЕВ,
В. СОЛУЯНОВ.

24 ФЕВРАЛЬ — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар олдидан

Агитпунктдан хат

НОМЗОДЛАР ҲАҚИДА ГУРУНГ

Хива районидаги Ленин номли колхоз қишлоғида сайловларга тараддуд тобора қизғин тус олмоқда. Сайлов участкалари қошидаги учта агитпункт оммавий-сиёсий ишлар марказига, сайловчиларнинг севимли даргоҳига айланган. СССР Конституцияси, совет демократиясининг халқчиллик принциплари, депутатлик статуси ва халқ депутатларининг бурчлари тўғрисида сермазмун суҳбатлар, қизиқарли кечалар ва учрашувлар мунтазам ўтказиляпти. Сайловолди агитациясида халқ номзодлари тўғрисидаги суҳбатларга кенг ўрин берилаётир.

... Иш вақти поёнига етди. Қишлоқ нур оғушида. 3-Ленин сайлов участкаси қошидаги агитпункт одамлар билан гавжум. Ғойибназар Шомуродовни сайловчилар илиқ кутиб олишди. У ҳурмат қозонган қишлоқ зиёлиларидан бири — ўқитувчи, қалбларга йўл топа оладиган, тажрибали агитатор. Бугунги суҳбатнинг мавзуи: «Депутат — халқ вакили». Демак, халқ депутатлари тўғрисида қизғин гурунг кетади. Тайёр текстни ўқиб бериш, қироатхонлик ўтмайди. Материални конкрет фактлар, мисоллар билан бойитиш, суҳбатга жонли тус бериш, тингловчиларнинг активлигини ошириш муҳим. Агитаторлик ўзига хос санъат, ижодий иш эканлигини Ғ. Шомуродов яхши билади, шу талаб тақозосига кўра ўз устида тинмай ишлайди.

Агитатор совет сайлов системаси, халқ депутатларининг ҳуқуқ ва бурчлари ҳақида таъсирчан, лўнда қилиб гапириб берди. Депутатлар сайловчиларнинг наказларини қандай бажаришаётганлиги хусусида фактлар келтирди. Колхоз посёлкаларини газлаштириш, чорвачилик комплекси, болалар боғчаси ва ҳаммом қурилиши халқ депутатлари фаолияти, ташаббускорлиги билан чамбарчас боғланган. Ердан рационал фойдаланиш, тежамкорлик учун курашиш, тартиб-интизомни мустаҳкамлаш йўлида депутатлар катта куч-ғайрат сарфламоқдалар.

Колхоз қишлоғи меҳнаткашлари энг яхши кишиларни депутатликка номзод қилиб кўрсатдилар. Улар орасида область Совети депутатлигига номзодлар — пахтакор Ёқутжон Саъдуллаева, илғор механизатор Қуронбой Бекжонов ва бошқалар бор. Донгдор пиллачи Ўғилжон Бобожонова иккинчи муддатга район Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди. У аввалги чақириқ депутатлик даврида юксак ишончни муносиб оқлади, сайловчиларнинг наказларини намунали адо этди. Меҳнатда ҳамкасбларига ўрнак бўлиб, пилла етиштириш бўйича шахсий беш йиллик планини тўрт йилда бажаришга эришди.

Сайловчилар агитаторнинг халқ номзодлари тўғрисидаги ҳикоясини ўзларининг фикр ва мулоҳазалари билан тўлдирдилар. Сут соғувчи, район партия комитети аъзоси Сорабиби Раҳматуллаева ўз ҳамқишлоғи Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод Онабиби Юсупованинг меҳнатсеварлиги, олижаноб фазилатлари тўғрисида сўзлаб берди. Молбоқар Иброҳим Жуманиёзов ўз ҳикоясини ферма юлдузи, қишлоқ Совети депутатлигига номзод Асилжон Абдураимовага бағишлади. Асилжон сигирлардан сут соғиб олишни тобора кўпайтириб, Озиқ-овқат программасига муносиб ҳисса қўшмоқда, халқ назоратчиси сифатидаги бурчини оқлашда ибрат кўрсатаётир.

Агитпунктнинг «Бизнинг номзодларимиз» деган бурчагида халқ номзодларининг меҳнат ва ҳаёт йўли билан батафсил танишиш мумкин. Район Совети депутатлигига номзод Маҳмуд Нуниёзов биографияси диққатга сазовор: деҳқон фарзанди, коллектив хўжалик дарғаси. Ленин ордени, Октябрь Революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ, Қизил Юлдуз орденлари соҳиби. Меҳнат ва уруш ветерани Маҳмуд ака колхозчилар ишончини оқлаш учун бутун кучини сарфламоқда. Халқ номзодлари орасида меҳнатда довруқ қозонган оддий заҳматкаш кишилар, юксак мукофот ва фахрий унвонларга мушарраф бўлган азаматлар кўп. Агитпунктда ана шу ажойиб кишилар тўғрисидаги мароқли суҳбатлар сайловчиларда унутилмас таассурот қолдирмоқда.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Қарши шаҳрида яшовчилар шу кунларда 4-ҳунар-техника билим юрти ҳузуридаги агитпунктда шаҳар ва областнинг ҳозирги қиёфаси ва истиқболи тўғрисида қизиқарли маълумотлар билан танишишлари мумкин. Бу ерда сайловчилар учун тематик лекциялар ва суҳбатлар, савол-жавоб кечалари ўтказилмоқда. Суратда: ҳунар-техника билим юртининг ўқитувчиси агитатор Л. Г. Ким ёш сайловчилар билан суҳбатлашмоқда.

Р. ШАМСУТДИНОВ фотоси (ЎзТАГ).

Халқ номзодлари

ҚАҲРАМОН ЧЎПОН

Чўпоннинг меҳнати ўта сермашаққат. Айниқса, Қизилқум шароитида ишлаш осон эмас. Нортой Бердиев шу машаққатларни 28 йилдан буён енгиб келяпти. Ҳамкасбларига ибрат бўляпти.

— Аслида чўпонликни эсимни танигандан бошлаганман, — дейди Нортой ака. — У пайтларда отамга қўй боқишда ёрдам берардим. Фақат 20 ёшдан ошганимдан кейингина отам ўз таёғини менга ишониб топширди. Шундан буён ўзимни чўпон деб ҳисоблайман.

Ҳа, Нортой ака ота ишини муносиб давом эттиряпти. Доимо ўрганиш, изланиш ва бутун куч-ғайратларини сарфлаб меҳнат қилиш унга бахт келтирди. У юрт чорвасини кўпайтириш, эл олдидаги бурчини сидқидилдан бажариш йўлидаги катта меҳнатлари эвазига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди, Ўзбекистон ССР Олий Советига депутатликка сайланди.

Нортой Бердиев қўй тилини, чўл йўлини, табиат сирларини яхши билади. Лекин бу йилги қиш бутунлай бошқача келди. Икки ойдирки, ерни қор қоплаб ётибди. Қўйларни қўлда боқишга, қўзиларни доим иссиқ сақлашга тўғри келяпти. Хуллас, бу йилги қишловнинг ҳар бир куни ўтган йилдагиларнинг ўнига татияпти.

Бироқ қаҳрамон отарида ҳамма нарса жойида. 603 бош қўйнинг ҳаммаси соғлом ва семиз. Биронта чиқимга йўл қўйилгани йўқ. Отарда икки йилга етадиган озуқа жамғарилган. Қўйлар рацион асосида боқиляпти. Ҳар бири меҳр билан парвариш қилиняпти. Бу юмушларни бажаришда унга турмуш ўртоғи Сарагул опа яқиндан ёрдам беради.

Унинг депутат сифатидаги фаолиятидан ҳам ҳамма мамнун. Нортой Бердиевга наказ сифатида район марказида янги мактаб, ўзи меҳнат қилаётган совхозда касалхона, магазин қурилиши топширилган эди. Буларнинг ҳаммаси бажарилди.

Депутат эл-юрт олдидаги бурчини ана шундай масъулият, ташаббускорлик билан бажармоқда. Ўз навбатида халқ ҳурмати ва ишончига сазовор бўлмоқда. 252-Конимех сайлов округи меҳнаткашлари «Шофиркон» совхозининг бош чўпони Нортой Бердиевни иккинчи маротаба Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

А. ҚОРЖОВОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

редакция почтасидан

БАХТ НАШИДАСИ

Роҳила ўрта мактабни битирганидан сўнг тўппа-тўғри «Совет Россияси» совхозининг сут-товар фермасига ишга келди ва чорвачилик сирларини ўргана бошлади.

Орадан тўрт-беш ой ўтар-ўтмас ферма мудири Роҳилага:

— Қизим, бундай қарасам, қўлинг бинойидек сигир соғишга келиб қолган кўринади. Хўп десанг, сени ҳам мустақил ишлашга ўтказсак,— деб қолди.

Бундай ишончдан боши осмонга етган Роҳила 22 бош соғин сигирни зооветеринария қоидалари асосида меҳр билан парвариш қила бошлади.

Инсон қадри меҳнат билан ўлчанади, деб бежиз айтишмайди. Беш йилдирки, у ферманинг машъал соғувчиси. Ўтган йили Роҳила КПСС сафига қабул қилинди. Ёш коммунист Роҳила Жалматова ўтган йили ҳар бир сигирдан 3100 литрдан сут соғиб олган бўлса, бу йил 3500 литрга етказмоқчи.

Бахтини меҳнатдан топган Роҳила Жалматова оилада ҳам бахтиёр. У тўрт фарзандни тарбиялаб вояга етказяпти. Турмуш ўртоғи Холмирза Жалматов ҳам чорвадор.

А. УСМОНОВ,
Мирзачўл райони.

●

ЭЛДА АЗИЗ

КПСС XXVI съезди делегати Орзихон Икматованинг Янгийўл пойабзал фабрикасига оддий ишчи бўлиб кирганига 25 йилдан ошди. Шу вақт мобайнида у неча миллионлаб пойабзал ишлаб чиқаришда қатнашди. Бугина эмас, у ўнлаб малакали ишчилар тайёрлашда ҳам фаол иштирок этмоқда. Ҳозир Орзихоннинг О. Попова, Х. Мелибоева, К. Алимова, М. Ўсканова каби ўнлаб шогирдлари план ва мажбуриятларини ошириб бажаришда, сифатли маҳсулотлар тайёрлашда ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда.

Яқинда Янгийўл пойабзал фабрикаси ишчи ва хизматчиларининг сайловолди йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари Орзихон Икматовага юксак ишонч билдириб, уни 72-Янгийўл сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишди.

Т. ЮСУПОВ,
Янгийўл шаҳри.

ҚАЛБ АМРИ БИЛАН ҚЎРИҚҚА

Ҳозирги вақтда Жиззах даштида меҳнат қилаётган юртдошлари — чўлқувар, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўлан Дадажонов билан учрашув Андижон районидаги Охунбобоев номли совхознинг Соибжон Назиров бригадаси меҳнат фаолиятида бурилиш нуқтаси бўлди. Соибжон рафиқаси Эътиборхон билан маслаҳатлашиб, қишлоқ хўжалик кадрлари ғоятда етишмаётган қўриқ ерларга оиласи билан кўчиб бориш истагини билдирди.

С. Назиров бундан ўн йил муқаддам Андижон пахтачилик институтини битириб, гидромелиоратор бўлди. Ўшандан буён Охунбобоев номли совхозда ишлаб келди. Дастлабки йилларда бўлим гидротехниги бўлди, кейинчалик эса хўжалик ёшлари уни совхоз комсомол комитетининг секретари қилиб сайладилар. 1980 йилда коммунистлар Соибжонга юксак ишонч билдириб, уни ўз сафларига қабул қилдилар. Кейинги йилларда у комсомол-ёшлар маккажўхоричилик бригадасига бошчилик қилди. Меҳнатда эришган муваффақиятлари учун «Ўн биринчи беш йиллик зарбдори» нишонига ҳамда ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғига сазовор бўлди.

Соибжон учун қадрдон совхозида ҳамма нарса бор эди: у комсомол раҳбари сифатида обрў-эътиборга, ҳамқишлоқлари ўртасида эса ҳурматга сазовор эди, ёш мутахассиснинг истиқболи ҳам порлоқ эди. Унга яна нима керак?

— Олган билимларим қўриқда кўпроқ фойда келтиради, — дейди у. — Бизнинг Андижон областимизда ўзлаштирилмаган ерлар деярли қолмади. Айни вақтда Жиззах даштида жуда катта ерлар бўш ётибди, деҳқон ёрдамини кутмоқда.

Ҳозиргача Андижон области қишлоқ меҳнатчиларининг уч юздан кўп оиласи Жиззах даштини ўзлаштириш учун кўчиб бориш истагини билдирди.

К. НИЗОМОВ,
ЎзТАГ мухбири.

ПЛАН АСОСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловларнинг уюшқоқлик билан ва кўтаринки руҳда ўтиши кўп жиҳатдан сайловолди пропаганда ва агитация ишларининг қай даражада ташкил этилишига боғлиқ.

Андижон районининг Хартум, Завроқ, Дзержинский номли қишлоқларидаги агитпунктлар коллективлари ана шуни ҳисобга олиб, оммавий-сиёсий ишларни тобора қизғин тус олдирмоқдалар.

Хартум қишлоқ Совети биносига жойлашган Ботирали Каримов мудирлик қилаётган 1-агитпункт ва унинг қошида ташкил этилган сайловчилар клубида амалга оширилган ишлар диққатга сазовор.

Бу ерда барча ишлар план асосида олиб бориляпти. Агитпунктда ташкил этилган «Қишлоғимиз 60 йил ичида», «Билиб қўйинг, керак бўлади», «Агитаторлар бурчаги», «Ёш сайловчилар», «Қишлоғимизнинг илғор кишилари» каби стендлар, «Сайловчилар овози» деворий газетаси кўпчилик эътиборини жалб этмоқда.

Агитаторлардан Б. Ўсаров, О. Ҳамидова, А. Қаюмов, А. Мамирдинов, Ш. Отабекова ва М. Темировларнинг «Совет сайлов системаси — энг демократик сайлов системаси» «Муносиб номзодлар учун овоз берамиз», «Қишлоғимиз сайловдан-сайловгача» каби мавзуларда ўтказган суҳбатлари сайловчиларда яхши таассурот қолдирди. Яқинда сайлов участкасида радиолекторий иш бошлади.

Ж. ТУРДИЕВ.
Андижон районидаги 2-ўрта мактаб директори.

Ёшларга эътибор

Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга ўтказиладиган сайловларда биринчи марта қатнашадиган ёш сайловчилар учун «18 ёшдагилар учун» мавзуида лекторий ташкил этилди. Тошкентнинг Чилонзор районидаги 51-сайлов участкаси агитпункти ҳузуридаги ана шу лекторий йигит ва қизларга манзур бўлди. Улар лекция ва суҳбатларда СССРдаги ва капиталистик мамлакатлардаги сайлов системаси билан, давлатимизни бошқаришда ёшларнинг роли билан танишдилар.

«Давлат — бу биз» мавзуидаги кечада умумдавлат вазифаларини ҳал этишда йигит ва қизларнинг актив иштирокига алоҳида эътибор берилди. Агитаторлардан К. Ҳамроев, Н. В. Панчеха ёш сайловчиларга республика Олий Совети депутатларининг учдан бир қисмини ёшлар, 20 процентдан кўпроғини комсомоллар ташкил этганлиги тўғрисида ҳикоя қилиб бердилар.

Агитаторлар «Қонун мен тўғримда ва мен қонун тўғрисида» мавзуидаги суҳбатларни агитпунктлардагина эмас, айни вақтда истиқомат жойларида— ёшларнинг бир қанча ётоқхоналарида ҳам ўтказмоқдалар.

Агитаторлар — 153-қурилиш трестининг ходимларидан Н. Ф. Липунова, Б. Нормуҳамедов, В. А. Эм, Э. Хўжаева сайловчиларнинг истакларини диққат билан тинглаб, махсус дафтарга ёзиб оладилар. Барча фикр-мулоҳазалар эътиборсиз қолмаслиги учун район ижроия комитетига топширилади.

(ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»— АҲОЛИ ХИЗМАТИДА

ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ АЛОҚА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИ:

— Янгибозор район «Маданият» колхози территориясидаги автомат-телефон ишламаётгани ҳақида ёзилган хатдаги фактлар тасдиқланди. Ҳақиқатан ҳам район марказий АТСи билан колхозни боғловчи линия икки ҳафта мобайнида ишламаган.

Ҳозир бу линия нормал ишлаб турибди, у Янгибозор алоқа тармоғи томонидан назорат қилиб бориляпти.

«Маданият» колхози территориясида телефон алоқасининг ёмонлашишига йўл қўйганлиги учун Янгибозор алоқа тармоғининг электр механиги Б. Абдуллаев қаттиқ огоҳлантирилди.

НАВОИЙ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

— «Ленин йўли» колхозида яшовчи Улуғ Ватан уруши ветерани И. Шариповнинг шикоят хати текширилди.

Навоий район матлубот жамияти правлениесига Улуғ Ватан уруши ветеранларига автомагазин орқали чит, сатин ва бошқа моллар сотиш топширилди. Янгиариқ қишлоқ Совети ижроия комитети эса ветеранларга ёқилғи ва қурилиш материаллари ажратиш масаласини кўриб чиқди.

ҒУЗОР РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

— Куйбишев номли совхознинг 3-бўлим ишчилари томонидан ёзилган шикоят хат юзасидан текшириш ўтказилди.

Ҳақиқатан ҳам Совлигар қишлоғи водопроводлаштирилмаган. Ана шуларни ҳисобга олиб совхоз дирекцияси Совлигар қишлоғи аҳолисини ичимлик сув билан таъминлаш учун тўртта сув ташувчи трактор ажратди. Бундан ташқари қишлоқда иккита артезиан қудуғи ишлаб турибди.

Куйбишев номли совхознинг бош планига асосан совхозда клуб, ҳаммом, водопровод линияси қуриш планлаштирилди. Бу қурилиш ишлари «Кашкадарьяводстрой»га қарашли механизациялашган кўчма колонна томонидан амалга оширилиши кўзда тутилмоқда.

ЛУҚМА

Дарсликларга эътибор шуми?

Ҳурматли редакция! Тўртинчи синфда ўқийдиган қизим учун 1984 йилда чиқарилган «Русский язык» дарслигини олиб берган эдим. Яқинда қизим мактабдан хомуш келди-да, қўлимга ўша китобни тутқазиб;

— Менга қанақа китоб келтирувдингиз? — деди.

Гап нимада эканлигини билиш мақсадида китобни бир бошдан варақлаб чиқдим. Қизимнинг ранжиганича бор экан. Дарсликнинг 96-бетидан кейин 161-бет, 192-бетидан сўнг 129-бет бошланганди.

Бундай палапартишлик энди содир бўлаётгани йўқ. 1983 йилда 3-синф ўқувчилари учун чиқарилган «Ўзбек тили» дарслигида ҳам худди шундай камчиликка йўл қўйилган.

Наҳотки, «Ўқитувчи» нашриёти ҳамда мазкур китобларни босиб чиқарган Тошкент «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасининг офсет босма фабрикасидаги масъул ўртоқлар «Алдагани бола яхши» қабилида иш тутишга одатланиб қолган бўлсалар?

Ж. ФАРМОНОВ,
Самарқанд область, Ургут районидаги 11-ўрта мактаб.

ДРАМАТУРГ ВА ЗАМОН

Уйғун ўзбек поэзияси ва драматургияси тараққиётига катта ҳисса қўшган адиб. Адабиётшунос олим Ҳафиз Абдусаматовнинг «Ҳаёт қўшиғи» (Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти, 1984 йил) монографияси Уйғун драматургияси таҳлилига бағишланган.

Тадқиқотчи драматург Уйғуннинг ижодий эволюциясини кўрсатишга алоҳида эътибор қилади. Уйғуннинг бу жанрдаги дастлабки қадами ва ижодий изланишлари маҳсули— «Она» (1942 йил) «Қалтис ҳазил» (1944 йил) драмалари танқидчиликда кескин фикр ва баҳсларга сабаб бўлган эди. Ҳ. Абдусаматов мазкур асарлар ҳақидаги бирёқлама фикр, тушунча ва баҳсларга зарба беради. Бу асарларнинг дунёга келишида давр талаби ва драматургнинг ҳозиржавоблиги масаласига диққатни жалб этади. Драматик асар шу куннинг оний талаби билан юракдан отилиб чиқадиган публицист сўзи эмас. Драма ҳаётий конфликт кўламида тирик қаҳрамонлар ҳаракат қиладиган ўзига хос адабий воқелик. Бундай воқеликни ҳозиржавоблик билан яратиш чинакам ижодий жасоратдир. «Она» урушнинг энг долзарб кунларида ватанпарварликни улуғлаш эҳтиёжи билан бунёдга келди.

Ҳ. Абдусаматов «Она»нинг айрим нуқсонларини драматургнинг маҳорати ривожидаги табиий босқич сифатида муфассал таҳлил этадики, муаллифнинг бу фикр-мулоҳазалари драматургиямиз ривожи учун фойдалидир.

Тадқиқотчи «Қалтис ҳазил» комедияси таҳлилида ҳам адиб истеъдоди учқунларини излайди. Асар ғоявий мазмуни, конфликтли воқеаси, кулгили характерлари, тил ва услубдаги ижобий хусусиятлари билан «совет комедиявий драматургияси чинорига мустақил ўзига хос шохча бўлиб қўшилди», ўзбек ҳажвий драматургияси ривожига йўл очди, деб таъкидлайди.

Олим бизни драматург ижодхонасига олиб киради, унинг ғоя ва образлар олами билан таништиради.

Улуғ Ватан уруши воқелиги драматург оламининг муҳим бир йўналишидир. «Ҳаёт қўшиғи» (1947 йил) драмасида олдинги асарларда орттирилган ижодий тажриба самарасини кўрамиз. Уйғун драмада жангчилар образини ахлоқий йўналишда —дўстлик ва севги ғоясида талқин этади. Севги — пьесада оддий инсоний қалб туйғуси бўлиб қолмай, давр тақозоси билан янада юксак ижтимоий мазмун касб этади. М. Горький «Қиз ва ўлим» поэмасида севгининг ўлимдан ҳам қудратлироқ куч эканини романтик пафос билан ифодалаган эди. Ҳарбий шароитдаги севги — бу ўлим устидан ҳаётнинг ғалабаси эди. Севгидаги бундай оптимизм замини халқ руҳининг ёрқин ифодаси бўлган фольклордадир. Уйғун севги талқинида совет кишиларининг мустаҳкам ирода, ҳаётга муҳаббат, ғалабага ишончини тараннум этди.

Автор пьесадаги Қодир, Комил образларини жангчи ва ошиқ ёр йўналишида қиёсий таҳлил қилиб драматургнинг характер яратиш маҳоратидаги янги ижобий белгиларни қайд этади.

Қишлоқ мавзуи, ижтимоий-маънавий, иқтисодий муаммолари Уйғун драматургиясининг етакчи йўналишидир. Бу мавзуда драматург маҳоратининг янги қирралари намоён бўлди. «Олтинкўл», «Навбаҳор», «Ҳуррият», «Парвоз» пьесалари драматург ижодининг камолотидан дарак берувчи асарлардир.

Бу асарларнинг муваффақияти уларда яратилган янги характерлар — образлар билан белгиланади. Уйғун пьесаларида ҳар бир образ даврнинг энг долзарб муаммосини жонли гавдалантиради. Ижтимоий манфаатнинг шахсий манфаатдан устунлиги муаммоси Уйғуннинг қишлоқ ҳаёти қаҳрамонлари характерларининг моҳиятини белгилайди. Тадқиқотчи буни «Олтинкўл», «Навбаҳор», «Ҳуррият» пьесалари таҳлилида ишонарли кўрсатади.

«Олтинкўл»да звено бошлиғи Турсунали, «Навбаҳор»да колхоз раиси Дадавой моҳиятан бир дарахтнинг меваси. Буларнинг ижтимоий фаолиятдаги муваффақиятсизликларининг негизи — шахсий манфаатни ижтимоий манфаатдан устун қўйганликларидир. Турсунтик хусусиятлар биринчи навбатда бош қаҳрамон Дадавой тасвири ва талқинида рўй берган. Дадавой элликинчи йиллар воқелигида пайдо бўлган ижтимоий ҳодисанинг тирик нусхаси. Дадавой характери халқ билан муносабатда, партия ташкилоти йиғилиши воқеаларида кескин тўқнашувларда кўрсатилади. Бу икки умумлашган ситуацияда намоён бўлган характер белгиси райкомнинг биринчи секретари Комилов билан учрашув саҳнасида нозик таҳлил асосида қайта идрок этилади.

Тадқиқотчи Дадавой образини драматург ижодида кашфиёт образ сифатида ҳаққоний баҳолайди. Шу билан бирга, олим Дадавойнинг тузалиши «шошилиброқ» ҳал қилинганга ўхшайди, деб Комилов сўзларининг Дадавойга бирданига ўзгартирувчи таъсир кўрсатганлигига шубҳа билдиради. Ҳолбуки, Дадавойда Комилов сўзлари таъсирида бирданига ижобий ўзгариш рўй берган эмас. Бундан олдинги тўқнашувлар, икки кун давом этган партия йиғилиши, ниҳоят, бир гапи ҳеч қачон иккки бўлмаган ҳукмбардор раиснинг партия сафидан ўчирилиши Дадавойни ана шундай ўзгаришга руҳан тайёрлаган эди. Дадавой қизим—агроном Баҳор, партком секретари, бўлажак куёвим Қодир менинг ўжарликларимни кўтарар, қаттиқ гап-сўзлардан сўнг мен билан муросага келишар, деб умид қилган эди. Бироқ Қодир ва Баҳор партиявий принципиалликни, ижтимоий манфаатни қариндош-уруғчилик туйғуларидан устун қўйдилар, ота хатоларига шафқатсизлик билан муносабатда бўлдилар. Кадрлар сиёсатида протекционизм иллатига қарши муросасиз кураш олиб борилаётган ҳозирги вақтда пьесанинг асосий йўналиши янада юксак ғоявийлик ва замонавийлик касб этади.

ТАҚРИЗ

...али қиёфасида бу ғояга муносабат билдирилган, образ қиёфасида шахсиятпарастлик иллатининг сабаблари кўрсатилган бўлса, «Навбаҳор»да бу ғоя янада чуқурлашади ва таъсирчанлик касб этади.

Муаллиф «Навбаҳор»да драматургнинг новаторлигини кўрсатади. «Навбаҳор» драматург ҳаётий ва сиёсий муҳофазаси, ижодий маҳорати такомиллашувининг самарасидир. Комил Яшин пьесанинг саҳнага қўйилиши муносабати билан 1949 йилда ёзган биринчи тақризида «Замонавийлиги, ғоявий жиҳатдан тўлалиги, образларнинг бойлиги, сюжетнинг равшанлиги, драматик коллизиянинг кескинлиги эътибори билан «Навбаҳор» Уйғуннинг барча пьесаларига нисбатан анча муваффақиятли чиққан асардир», деб ёзган эди.

К. Яшин қайд этган поэ...

Ҳ. Абдусаматов «Навбаҳор» пьесасини умумсовет драматургияси билан боғлиқ равишда ҳамда адабиётимизнинг кейинги ривожи нуқтаи назаридан тўғри баҳолайди. Буюк совет драматурги А. Корнейчукнинг «Бодрезакзор» пьесаси ғоявий йўналиши ҳамда қаҳрамонлари характери билан солиштириш орқали олим айни бир вақтда пайдо бўлган икки асарнинг бир-бирига ғоявий оҳангдошлиги социалистик воқелик тақозоси эканлигини таъкидлайди.

Тадқиқотчи драматургнинг ижодий эволюцияси, характер яратиш маҳорати «Ҳуррият» ва «Парвоз» дилогиясида янги сифатларга эга бўлганлигини ишонарли кўрсатади. Ҳуррият образи таҳлилида уни Ҳамза, Яшин пьесаларидаги хотин-қиз образлари билан қиёслайди.

Монографияда маънавий ахлоқий мавзуда ёзилган «Сўнгги пушаймон», «Шубҳа», «Қотил», «Парвона» пьесалари ҳам нозик дид ва билимдонлик билан таҳлил этилган.

Олим драматик маҳорат белгилари — конфликт тузиш, комедия воситаларидан фойдаланиш, композиция, тил-услуб ва бошқа поэтик хусусиятларни ҳар бир асар таҳлилида қайд этишга интилган.

Автор Уйғун драматургиясига хос муҳим бир хусусият — шеърий ва драматик жанрлардаги ғоявий ва поэтик оҳангдошлик масаласига ҳам диққатни жалб этади. «Лирикадан драмага» деган бобда шоир Уйғун билан драматург Уйғуннинг ижодий мулоқотини қизиқарли тадқиқ этади. Бу мулоқот ғоявий мотивларнинг алоқадорлигида бўлиб қолмай, шу билан бирга шеърий поэтиканинг драматургия поэтикаси билан ажиб бир таркибий уйғунлик касб этганлигида ҳам кўринади. Драматург маҳоратига хос бу муҳим хусусиятни Уйғуннинг Иззат Султон билан ҳамкорликда яратган «Алишер Навоий» драмаси таҳлили мисолида айниқса ёрқин очиш мумкин эди. Афсуски, бу классик драма адабиётшунос назаридан четда қолган.

Тадқиқот объекти хусусидаги мунозарали фикрларга ҳам муносабат билдириш монографиянинг савиясини оширган. Эллигинчи йилларда пайдо бўлган конфликтсизлик назарияси ҳаётнинг камчилик ва нуқсонларини андавалаб, муаммоларни ҳас-пўшлаб тасвирлашда намоён бўларди. Бу назария қолипига тўғри келмайдиган конфликт ва қаҳрамонлар уйдирма деб эълон қилинарди. Бу назария ҳақиқатни чуқур очиш йўлидаги тўғаноқ эди. Олим шундай таомилга асосланган фикр ва тушунчаларнинг чалкаш ва юзакилигини ишонарли кўрсатади.

Монография тематик-хронологик усулдаги илмий тадқиқотдир. Уйғун драматургияси назарий-проблематик тадқиқотлар учун ҳам бой манба эканлигини таъкидлаш лозим.

Ҳ. Абдусаматов кўп қиррали олим, ижодкор. Унинг ўзбек бадиий сатирасининг муаммоларига бағишланган йирик назарий монографияси, Яшин, Абдулла Қаҳҳор ва бошқа адиблар ҳақидаги тадқиқотлари жамоатчиликка маълум. У шу куннинг адабий жараёнида фаол иштирок этиб келаётган адабий танқидчи. Илмий холислик, партиявий принципиаллик таниқли олим асарларининг асосий руҳини белгилайди. Унинг таҳсинга сазовор асарлари қаторида мазкур монография ҳам бор.

Очил ТОҒАЕВ,
филология фанлари доктори.

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ЙИЛЛАР, ЙЎЛЛАР, ХОТИРАЛАР...

1942 йил баҳорида Холит эндигина 18 ёшга тўлаётган эди. Кўплар қатори у ҳам қизил вагонда фронтга жўнади.

Қисқа муддатли ҳарбий тайёргарликдан сўнг биринчи Украина фронтида 202-дивизия 13/17 полкнинг 3-миномёт батальони составида жангга кирди.

Душманнинг қуршовда қолган группировкаларини тор-мор этишдаги иштироки унинг хотирасида ўчмас из қолдирди. Улардан бири «Корсунь —Шевченко», иккинчиси «Ясси—Кишинёв» операциялари эди.

1944 йил январь. Қўшинларимиз Молдавиядан ўтиб Руминия чегарасидаги Прут дарёси қирғоғига етиб бордилар. Улар дарёдан кечиб ўтиб жанглар билан Ясси шаҳрига яқинлашдилар. Душман билан олишув ниҳоятда шиддатли тус олди. Чекинаётган душман жон-жаҳди билан қаршилик кўрсатарди.

Айниқса, Ясси шаҳри ёнидаги 336-тепаликни олиш жуда қийин бўлди. Уни қўлга киритиш муҳим аҳамиятга эга эди. Олти марта қўлдан қўлга ўтган тепаликни совет жангчилари ўз қўлларида сақлаб қолдилар. Кўплаб жангчиларнинг қони тўкилди. Холитнинг ҳамшаҳри, қуролдош дўсти Ҳабибулла Эрматов ҳам ўша жангда ҳалок бўлди. Бошқа юрт тупроғига дўстини дафн этар экан, Холитнинг душманга бўлган нафрати яна ҳам аланга олди.

— Жангдан сўнг қолдан тойиб баъзан хаёлларга ғарқ бўламан,— дейди Холит ака Олимжонов. — Кўз ўнгимда Тошкентда қолган ота-онам, бахтли болалигим намоён бўлади. Энди кўз уйқуга илинганда портлаш ва ўқ овозларидан сергакланаман...

Май ойининг ўрталари. Душманнинг қуршовда қолган группировкасининг тугатилишига саноқли кунлар қолган. Қўққисдан осмонда душманнинг ўндан зиёд самолёти пайдо бўлди. Бир зумда ҳаммаёқ остин-устун бўлиб кетди. Ана шу жангда Х. Олимжонов айниқса жасорат кўрсатди. Душманга қарши ҳужумларда ва мудофаа жангларида миномётдан душманни «савалади». Бир куни отишма авж олган пайтда расчёт яқинида снаряд портлади. Портлаш натижасида уни тупроқ босиб қолди. Дўстлари кўмакка келишди. Уни госпиталга юборишди. У «Ясси — Кишинёв» операцияси муваффақиятли ўтгани ҳақидаги хабарни госпиталда эшитди.

Бир неча ой даволанган Холит Олимжонов 1945 йилнинг январида яна сафга қайтди. Қўшинларимиз Будапешт йўналишида жанг қиларди. «Кечагидай ёдимда,— деб эслайди Холит ака Олимжонов. — Бизга Дунай дарёсининг бу қирғоғидан Будани ўққа тутиш топширилганди. Бир неча соат миномётларимиз душман истеҳкомларини ўққа тутди. Командирнинг ўқ отишни тўхтатиб, позициямизни ўзгартириш ҳақидаги буйруғини эшитиб, миномётимизни панароқ жойга олдик. Мен наводкачи эдим. Будапештнинг Андраши кўчаси муюлишига етиб борганимизда пистирмада турган газандалар ҳужум қилиб қолди. Қисқа, аммо шиддатли жанг бўлди. Ўшанда мен оғир ярaландим».

Ўша жангдан сўнг Холит госпиталда узоқ даволанди. Ғалабани ҳам ўша ерда кутиб олди. Ғалаба қувончими, киндик қони тўкилган она-юрти, тупроғи соғинчими унинг дарди енгиллашди. Соғайиб чиққач, хизматни давом эттирди. 1946 йил баҳоригача Венгрияда хизмат қилди.

Йўллар, узоқ йўллар... Кишинёв, Ясси, Буданинг йўлларида Холит ака Олимжоновнинг излари қолган. Бу шаҳарларни жасур жангчилар қаторида фашистлардан озод қилган. Унинг уй тўрида сақланаётган гимнастёркасига «Жасурлиги учун», «Жанговар хизматлари учун» каби медаллар илиб қўйилган. У босиб ўтган узоқ жанговар йўлларни эслатиб туради.

Қутлуғ кунларда собиқ жангчининг дастурхони атрофида қуролдош дўстлар қизғин суҳбатлашишади. Айниқса, у Тошкентнинг Киров районида яшовчи фронтдош дўстлари— Абдумўмин Абдуғаниев, Ҳошим Юсуповлар билан тез-тез учрашиб туради.

Мана ўша урушнинг сўнгги садолари тинганига 40 йил бўляпти, бепоён Ватанимиз осмонида тинчлик кабутари парвоз қилмоқда. Бунда Холит ака Олимжонов каби ҳамюртларимизнинг ҳам ҳиссаси бор.

Йигирма етти йилдан кўпроқ темир йўл станциясида ишлаган уруш ветерани қарилик гаштини сурмоқда. У Абдулла Набиев номли маҳалла комитети ветеранлар Советининг раиси ҳамдир.

Унинг суҳбатларида, ёшларга насиҳатларида доимо доно Ленин партиясидан, Совет ҳукуматидан миннатдорчилик ҳис-туйғуси уфуриб туради.

Д. ҚИРҒИЗБОЕВ.

ТАЪЗИМ

Галина Анатольевна Пугаченкова... Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги ЮНЕСКОнинг маълумотларига қараганда, жаҳон маданияти ва санъати арбоблари бўлмиш хотин-қизлар орасидаги олималарнинг биронтаси ҳам илмий ишлари кўплиги жиҳатидан Галина Анатольевнанинг олдига тушолмайди. У 450 дан зиёд илмий китоб ва мақоланинг муаллифидир. Санъатшунослик доктори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, Франциядаги Страсбург университетининг фахрий доктори Г. А. Пугаченкова ўзининг бутун онгли ҳаётини фанга бахшида этиб келмоқда. У Ўзбекистон, Қирғизистон, Туркманистон ҳамда Афғонистон бўйлаб ўтказилган турли экспедицияларда фаол иштирок этди.

Партия ва ҳукуматимиз Галина Анатольевна Пугаченкованинг хизматларини юксак баҳолаб келмоқда. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланган. Унга Ҳамза номидаги республика давлат мукофоти берилган. Яқинда республика пойтахтининг илмий жамоатчилиги таниқли олима, Ҳамза номидаги санъатшунослик институти секторининг мудири Г. А. Пугаченкованинг 70 йиллигини кенг нишонлади.

Суратда: Совет Ўзбекистони маданияти намояндалари Г. А. Пугаченковани қутлуғ 70 ёши билан муборакбод қилмоқдалар.

В. Молгачёв фотоси.

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА

МЕҲНАТКАШЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида очилган «Меҳнатни муҳофаза қилиш» тематик кўргазмасида мамлакатимизда халқ хўжалигининг барча соҳаларида оғир иш жараёнларини техника зиммасига юклаш борасидаги ишлар ҳақида ҳикоя қилинади. Экспозициялар билан танишган киши мамлакатимизда ишлаб чиқариш травматизми анча камайганлигининг гувоҳи бўлади. 1983 йилда 1980 йилга нисбатан ишлаб чиқариш травматизми 12,5 процентга, касб касалликлари эса 16,3 процентга камайган. Мамлакатимизда ўн биринчи беш йилликнинг уч йили мобайнида меҳнат шароитларини яхшилаш тадбирларига 7 миллиард сўм сарфланди.

Кўргазмада Ўзбекистон ССРга ҳам катта ўрин берилган. Айниқса, Хўжайли гўшт комбинатида меҳнат шароитларини яхшилаш ва меҳнатни муҳофаза этишга бағишланган экспозиция яхши таассурот қолдирмоқда. Корхона колективининг 1981—1985 йилларга мўлжалланган планида санитария-соғломлаштириш, меҳнатни муҳофаза қилиш, ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва механизациялаш тадбирлари ҳам белгиланган.

Корхонада беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида эскириб қолган 30 та дастгоҳ янгиси билан алмаштирилди. Мол сўйиш цехида янги конвейер ишга туширилди. Колбаса маҳсулотларини термик жиҳатдан қайта ишлаш жараёни автоматлаштирилди. Бунинг натижасида цехда ҳар сменада планга қўшимча равишда 10 тонна тайёр маҳсулот ишлаб чиқариляпти.

Техника хавфсизлиги ва ишлаб чиқариш санитариясини амалга оширишга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Ишлаб чиқариш травматизмининг олдини олиш мақсадида тушунтириш ишлари олиб борилаётир. Комбинатда меҳнатни муҳофаза қилиш кабинети ишлаб турибди. Унда техника адабиёти, плакат ва муҳофаза воситаларига оид китоблар бор.

Корхонада кўплаб социал-маданий тадбирлар ҳам амалга оширилмоқда. Ишчилар учун тўла газлаштирилган посёлка бунёд этилган. 140 ўринли болалар боғчаси, ўрта мактаб, 500 ўринли клуб ишлаб турибди. Ошхона, медицина пункти, ёзги кинотеатр, турли магазинлар қурилди.

Участка ва цехларда техника хавфсизлиги бўйича кўпгина тадбирлар ўтказилмоқда. Социалистик мусобақа якунлари чиқарилаётган пайтда меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлиги кўрсаткичлари ҳам ҳисобга олинади. Бу кўрсаткичлар ҳар ойда «Меҳнат муҳофазаси» стендида намойиш этилади.

Кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш соҳасида ҳам талайгина ишлар амалга оширилди. Корхона территориясида яшил майдон ташкил этилган. Боғда 6 минг туп манзарали, 500 туп мевали дарахт, 1000 тупдан ортиқ атиргул ўстирилмоқда. Булар корхона меҳнаткашларининг тоза ҳаводан нафас олиб, маданий ҳордиқ чиқаришларига ёрдам беради. Умуман виставканинг олти залидаги 2100 экспонат меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасидаги ютуқларни намойиш этяпти.

М. ЛАРКИН,
методист.

РЕКЛАМА ● ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕҲНАТ БЎЙИЧА ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

СССР Энергетика министрлигининг қурилиш ташкилотлари: «ВОЛГОДОНЭНЕРГОСТРОЙ» ва «КУЗБАССЭНЕРГОСТРОЙ» трестлари, «ВОЛГОГРАДГИДРОСТРОЙ», «КУЙБИШЕВГИДРОСТРОЙ», КУРСК АТОМ ЭЛЕКТРОСТАНЦИЯСИ ВА БАЛАКОВСК АТОМ ЭЛЕКТРОСТАНЦИЯСИ қурилиш бошқармаларига, «КАТЭКЭНЕРГОСТРОЙ» ишлаб чиқариш қурилиш-монтаж бирлашмасига қурилиш ихтисослигига эга бўлган ва турли хил касбдаги ёлғиз эркаклар ва хотин-қизларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Икки йил муддат учун шартнома тузган ишчиларга бир йўла 200 сўм миқдорида нафақа тўланади. Бундан ташқари белгиланган манзилга етиб бориш учун йўл ҳақи ва суткалик пул, ҳамда меҳнат шартномаси тугагандан кейин аввалги турар жойига етиб келгунига қадар йўл ҳақи ва суткалиқ пули тўланади. Атом электростанциялари қурилишига ташкилий ҳолда жўнаб кетаётган ишчиларнинг аввалги турар жойлари бўйича уй-жой майдонлари банд этиб қўйилади.

ИШГА ЙЎЛЛАНМА ОЛИШ ВА МАЪЛУМОТЛАРНИ БИЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ЭТИЛСИН:

шаҳарларда — аҳолини ишга жойлаштириш бюролари инспекторларига;

районларда — область ижроия комитетларининг меҳнат бўйича вакилларига;

Тошкент шаҳрида — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона ва аҳолини ишга жойлаштириш бўйича район пунктларига мурожаат этилсин.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

ҒАФУР ҒУЛОМ НОМИДАГИ АДАБИЁТ ВА САНЪАТ НАШРИЁТИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ НАШР ЭТДИ:

Абулқосим ФИРДАВСИЙ. Шоҳнома. 688 бет. Баҳоси 2 сўм 70 тийин. (Ўзбек тилида).

Бу достоннинг бош қаҳрамони Рустам енгилмас баҳодир, ватанпарвар, халқининг жонкуяри сифатида тасвирланади.

Чарльз ДИККЕНС. Оливер Твистнинг бошидан кечирганлари. Роман. 304 бет. Баҳоси 2 сўм 50 тийин. (Ўзбек тилида).

Романда Оливер ва унинг атрофидаги даҳшатли ҳаёт манзаралари билан танишиш мумкин.

УВАЙСИЙ. Лирика. 148 бет. Баҳоси 8 сўм. (Рус тилида).

XIX асрда яшаб ижод этган ўзбек шоираси Увайсийнинг бу тўпламида унинг ижодидан намуналарни ўқийсиз.

АВТОРЛАР КОЛЛЕКТИВИ. Ўзбекистон совет ёзувчилари. 368 бет. Баҳоси 2 сўм. (Рус тилида).

Бу справочникда Ўзбекистон ёзувчиларининг таржимаи ҳоли, меҳнат ва ижодий фаолиятлари ҳақида маълумотлар берилган.

Усмон НОСИР. Юрак. 280 бет. Баҳоси 1 сўм 40 тийин. (Ўзбек тилида).

Тўпламга ҳаёт ва шеърият ошиғининг жозибадор лирик шеърлари, достонлари, севги-садоқатни тараннум этган машҳур «Атлас» драмаси ва бошқа тиллардан қилган таржималари киритилган.

Комил ЕРМАТОВ. Кечмишларим. 264 бет. Баҳоси 3 сўм. (Ўзбек тилида).

Бу эсдаликларда автор санъатда босиб ўтган йўли, ўзбек кинематографиясининг шаклланиш даврида у билан бирга ишлаган санъаткорлар ҳақида гап боради.

Пиримқул ҚОДИРОВ. Бобур. (Юлдузли тунлар). Роман. 464 бет. Баҳоси 1 сўм 80 тийин. (Рус тилида).

Романда тарихнинг шиддатли воқеаларга ва ибратли сабоқларга бой бўлган мураккаб, фожиавий бир даври тасвирланади. Асар марказида машҳур адиб ва саркарда Бобур туради.

Лазиз ҚАЮМОВ. Замондошлар. 376 бет. Баҳоси 1 сўм 90 тийин. (Ўзбек тилида).

Муаллиф замондош адиблар ҳақида адабий портрет, илмий лавҳа, воқеий ҳикоя ва эсдаликлар жанрида ҳикоя қилади.

Ўлмас УМАРБЕКОВ. Сайланма асарлар. II жилд. 328 бет. Баҳоси 1 сўм 50 тийин. (Ўзбек тилида).

Тўпламга «Одам бўлиш қийин» романи билан детектив жанрда ёзилган «Ёз ёмғири» қиссаси киритилган.

Норбой ХУДОЙБЕРГАНОВ. Ҳақиқат ёғдулари. 312 бет. Баҳоси 1 сўм 10 тийин. (Ўзбек тилида).

Китобда 70—80-йиллар ўзбек совет адабиётида яратилган шеърий, насрий ва драматик асарлар таҳлил қилинади.

Ўктам УСМОНОВ. Гирдоб. (Наедине). Роман. 256 бет. Баҳоси 1 сўм. (Рус тилида).

Романда замондошларимиз — дала меҳнаткашлари билан олимларимизнинг иш фаолияти акс эттирилган.

Ўткир ҲОШИМОВ. Сирли юлдуз. 272 бет. Баҳоси 95 тийин. (Ўзбек тилида).

Китобда ёзувчининг янги боблар билан тўлдирилган «Квазарлар» билан «Дунёнинг ишлари» қиссалари, янги ҳикоялари жамланган.

Ахборот

ҒАЛАБА ШАРАФИГА

● Бухоро тўқимачилик комбинатининг Лутфулла Нарзуллаев бошлиқ бригадаси Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги байрами шарафига йиллик планни бажариш ташаббуси билан чиқди.

Бригада тўқувчилари тиғиз график асосида ишлаб, йил охиригача пландан ташқари 1 миллион 38 минг погон метр сифатли газлама тўқиш, биринчи сорт газламани пландагига нисбатан 5 процент ошириш, тўқув дастгоҳларининг бекор туриб қолишини кескин қисқартириш мажбуриятини олдилар. Шу билан бирга улар қўшни бригаданинг қолоқликдан чиқиб олиши учун амалий ёрдам кўрсатишга ҳам аҳд қилдилар. Бригада аъзоларининг бу ватанпарварлик ҳаракати комбинатда кенг қулоч ёйди.

ТУЙИМЛИ ОЗУҚА

● Ғиждувонлик чорвадорлар Ўзбекистон ССР Фанлар академияси микробиология ва Самарқанд ветеринария илмий-тадқиқот институтлари олимлари яратган махсус рецепт асосида ғўзапоядан озуқа тайёрлашни ўзлаштирдилар.

Бу усулдан самарали фойдаланаётган К. Маркс номли ва Ҳ. Олимжон номли колхозлар ҳамда райондаги колхозлараро бўрдоқичилик хўжалигида яхши натижаларга эришилмоқда. Янги модда билан қўшимча озиқлантирилаётган қорамоллар бир кеча-кундузда 800—950, қўй-эчкилар эса 110—150 граммгача семирмоқда.

Район агросаноат бирлашмаси раҳбарлари тўйимли чорва озуқаси тайёрлашнинг бундай арзон ва қулай усулини бошқа хўжаликларда ҳам жорий этиш тадбирларини кўрмоқдалар.

ҚИЗИҚАРЛИ УЧРАШУВ

● Бухоро қўғирчоқ театри ташкил топганига эндигина етти йил бўлди. Ўтган йиллар мобайнида 7 та қизиқарли спектакль намойиш қилинди.

Яқинда саккизинчи спектакль ёш томошабинлар эътиборига ҳавола этилди. Рус халқ эртаклари асосида тайёрланган «Чокнинг саргузаштлари» номли бу спектаклни болалар қизиқиш билан кутиб олдилар. Томошадан сўнг асарни саҳналаштирган ва бош ролларни ижро этган санъаткорлар билан учрашув бўлди.

Ҳ. ҚОДИРОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚУРУВЧИЛАР ТАШАББУСИ

● Андижондаги 24-трестга қарашли 81-махсус механизациялашган кўчма колоннанинг Б. Эргашева бошлиқ қурувчилар бригадаси «Тез ва сифатли қурайлик» ташаббуси билан чиқдилар.

Андижон область партия комитети илғор бригада коллективининг ватанпарварлик ташаббусини қизғин маъқуллади ва бригада аъзоларининг бу мурожаатини областдаги барча қурилиш ташкилотларида кенг муҳокама қилиш, «Тез ва сифатли қуриш— қурувчиларнинг шарафли бурчидир» шиори остида социалистик мусобақа бошлаш тадбирларини ишлаб чиқишни топширди.

СПОРТ

КУРАШ:

ҒОЛИБЛИК СУПАСИДА

Республикамиз полвонлари мамлакатимизда ўтказилган халқаро мусобақаларда муваффақиятли беллашдилар. Жумладан, Ленинградда И. Поддубний хотирасига бағишланган халқаро мусобақада иштирок этган СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери, тошкентлик Комил Фаткуллин ғолиблик супасининг юқори поғонасини эгаллади. У 57 килограмм вазнли классик курашчилар билан беллашувларни муваффақиятли ўтказиб, мухлисларни мамнун этди. Тбилисида эса эркин кураш бўйича халқаро турнир бўлиб ўтди. Бу ерда тошкентлик жаҳон чемпиони Аслан Хадарцевнинг укаси—90 килограмм вазнли Маҳарбек ажойиб ғалабага эришди.

ҚИЛИЧБОЗЛИК:

ТОШКЕНТЛИКЛАР ЗАФАРИ

Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишлаб қаҳрамон шаҳарларда биринчи марта ўтказиладиган Бутуниттифоқ ўсмирлар спорт ўйинларига қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Республикамиз шаҳарларида эса спортнинг бир қанча турлари бўйича кучлиларни саралаш баҳслари давом этмоқда. Чунончи, Самарқандда якунланган республика ўсмирлар ўйинларида тошкентлик қиличбозлар команда ҳисобида биринчи ўринни олишди. Самарқанд шаҳар ва Тошкент области вакиллари иккинчи ҳамда учинчи ўринларни эгалладилар.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

● ШАШКА. Тошкентда рус шашкаси бўйича ўтказилаётган Бутуниттифоқ мусобақасида москвалик А. Шварцман 5,5 очко билан олдинда бормоқда.

● ШАХМАТ. Ригада ўтказилаётган мамлакат чемпионатининг ўн биринчи тур ўйинларидан кейин Эйнгорн билан Соколов 6,5 тадан очко тўплаб пешқадам бўлиб туришибди. Тошкентлик Г. Аъзамов ҳисобида 3,5 очко бор.

● ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. Ленинградда якунланган Бутуниттифоқ мусобақасида ўзбекистонлик А. Имирсалимов баландликка сакрашда 181 сантиметрли натижа билан бронза медалига сазовор бўлди.

● БОКС. Чита шаҳрида СССРда хизмат кўрсатган тренер В. Степанов хотирасига бағишланган мусобақада Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи спортчиларидан С. Василенко билан С. Мозгуновлар вазнларига кўра муваффақият қозондилар.

ОБ-ҲАВО

Шу кеча-кундузда республикамизда ҳаво булутли бўлади. Кечаси ёққан қор, кундузи учқунлаб туради. Бир оз туман тушади. Шимоли-ғарбдан секундига 7—12 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 5—10 даража совуқ, кундузи 4 даража совуқ билан 1 даража иссиқ атрофида бўлади. Жанубда кечаси 0—5 даража совуқ, кундузи 2 даража совуқ билан 7 даража иссиқ ўртасида бўлади.

Тошкентда ҳаво булутли бўлади. Кечаси қор ёғиб, кундузи бир оз камаяди. Кучсиз туман тушади. Шимоли-ғарбдан секундига 5—10 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 6—8, кундузи 0—2 даража атрофида совуқ бўлади.

Ўзбекистон ССР Геология министрлиги «ЎЗБЕКГИДРОГЕОЛОГИЯ» ишлаб чиқариш бирлашмасининг

О. К. ЛАНГЕ НОМИДАГИ ГИДРОГЕОЛОГИЯ ВА ИНЖЕНЕРЛИК ГЕОЛОГИЯСИ ИНСТИТУТИ

(«Гидроингео»)

қаттиқ жинсли фойдали қазилма конлари гидрогеологияси бўйича катта илмий ходим

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 15 кун.

Мурожаат учун адрес: 700041, Тошкент шаҳри, Морозов кўчаси, 64-уй.

●

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/II да **Олтин девор,** 9/II да **Шошма, қуёш.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8/II да **Ёшликда берган кўнгил,** 9/II да **Узилган торлар.**

●

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Доцентлар: ўзбек тилшунослиги (2 ўрин—фан кандидатлари).

Конкурс муддати 8 мартгача.

Мурожаат учун адрес: 702500, Ангрен шаҳри, 48-квартал, 1-уй, кадрлар бўлими.

●

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

СССР БИРИНЧИЛИГИ УЧУН

II ГРУППА

шарқий зона командалари ўртасида

ХОККЕЙ

8—9 февралда

«БИНОКОР» (Тошкент) — «КЕДР» (Томск)

14, 16, 17 февралда

«БИНОКОР» (Тошкент) — АСК (Новосибирск).

Шанба ва якшанба кунлари ўйинлар соат 17.00 да, бошқа кунлари эса соат 19.00 да бошланади.

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИ КАССАЛАРИ ИШЛАМОҚДА.

46-03-12, 46-70-31, 46-07-53, 46-68-77 телефонлари бўйича маълумотлар олиш мумкин.

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 8/II да **Жизель,** 9/II да **Пётр Биринчи** (17.00).

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги коллегияси, партия ва касаба союз ташкилотлари техника фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор, республикада хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти кафедраси мудири

Ҳаким Аҳмедович АҲМЕДОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент давлат университети ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари ҳамда биология-тупроқшунослик факультети коллективи шу факультетнинг одам ва ҳайвон физиологияси кафедрасининг мудири, доцент А. Қ. Ҳамроқуловга онаси

Муҳтарам ҲАМРОҚУЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ФАН—ТЕХНИКА ОЛАМИДА

ОЛИМЛАР ТАВСИЯСИ

◆Арманистонлик мутахассис олимлар ноннинг яхши сақланиши хамирга қўшиладиган кунгабоқар мойининг бир йўла эмас, балки оз-оздан суртиб турилиши билан боғлиқлигини аниқладилар. Шунинг учун ҳам улар мойнинг ярмини хамир қориб бўлинаётганда қўшишни тавсия этадилар.

НАМУНА НУСХА

◆Мамлакатимизда чангютгич-тракторнинг намуна нусхаси ишлаб чиқилди. Бундай комбайн саноат корхоналарининг металл билан ишланадиган цехлари учун мўлжалланган. У бир соат ичида 7минг квадрат метр майдонни металл қирқимлари, чиқиндилардан тозалаб беради. Шуниси қизиқки, унинг ҳаракатчан хартуми кўз илғамас жойлардаги металл кукунларини ҳам тортиб олаверади.

САМАРАЛИ УСУЛ

◆Янги тикилган кийимларга тугмачаларни қадаш эмас, балки елимдек ёпиштириш мумкинлигини эстониялик рационализаторлар таклиф этишди. Бунинг учун бир йўла кийимликка ёпишиб қоладиган сунъий ип ишлатилади.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

9 ФЕВРАЛЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.50 — Концерт. 10.10 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 10.40 — Ҳужжатли фильм. 11.00 — Жаҳон халқларининг ижоди. 11.30 —Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 12.00 — Ўртоқ кўшиқ. 12.35 — Ёзувчи ва замон. 13.50—Ўсимликлар олами. 14.35 — Оила ва мактаб. 15.05 — Дунё воқеалари. 15.20 — Дўстларимиз чеҳраси. 16.05 — Телефильм. 16.20 — Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. 17.30—Тележурнал. 18.00 — Концерт. 18.20 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 18.50—Мўъжизасиз-мўъжизалар. 19.50 — Мультфильм. 20.00 — Концерт. 21.30 — Время. 22.15 — Хоккей. «Спартак» — «Динамо» (Москва). 23.25 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.30 — Ҳужжатли фильмлар. 10.10 — Тонгги почта. 10.40 — Дзюдо кураши бўйича халқаро турнир. 11.00 — Телефильм. 11.30 — Сахалиннинг нефть ва газ конларини ўзлаштиришга бағишланган кўрсатув. 12.20 — Ерда, самода ва денгизда. 12.30 — Концерт. 12.45 — БАМ—менинг тақдирим. 14.00 — Дўстларимиз концерти. 14.15 — Саёҳатчилар клуби. 15.15 — П. И. Чайковский уй музейининг юбилейига бағишланади. 16.30 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 17.15 — Халқ куйлари. 17.30 —Хоккей. ЦСКА — «Динамо» (Рига). 18.15 — Концерт-вальс. 18.45—Баскетбол. «Жальгирис» — ЦСКА. 19.25 — Халқаро обзор. 19.40 — Тасвирий санъат. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Здоровье. 21.30 — «Время». 22.15—«Қирғоққа йўл». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — «Ахборот». 10.25 —Ҳужжатли фильм. 10.45 — Мультфильмлар. 11.00 — Ҳовлимиздаги стадион. 11.30 — Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. 12.10 — Сайловлар олдидан. 12.25 — Санъат ғунчалари. 12.55 — Инсон ва табиат. 13.25 — «Замандас». 17.00 — Хоккей. «Бинокор» (Тошкент) —«Спартак» (Томск). 19.15 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Цирк. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.15 — «Алишер Навоий». Бадиий фильм

РАДИО

9 ФЕВРАЛЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Навоий лирикаси. 9.30 — Халқ талантларининг концерти. 10.15 — «Дугоналар». 13.00 — «Чорвадор». 13.30 — Хатларингизни ўқиб. Музикали программа. 14.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун эшиттириш. 17.00 — Алишер Навоий ва мусиқа. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Спорт программаси. 19.25 — «Ёшлик». 21.00 — Ҳозирги босқичда ғоявий кураш. 21.00 — Шанба оқшомида. 22.30 — Концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.